

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
I PÓŁROCZE 2008 R.**

Warszawa, 24 lipca 2008 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów	5
Ludność.....	6
Rynek pracy	7
Rolnictwo	11
Przemysł.....	18
Budownictwo	22
Budownictwo mieszkaniowe	25
Rynek wewnętrzny.....	27
Transport	28
Łączność.....	30
Handel zagraniczny.....	31
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji.....	38
Ceny	39
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	49
Budżet państwa	52
Pieniądz.....	54
Giełdowy rynek papierów wartościowych.....	57
Przyjazdy i wyjazdy z Polski	61
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	63
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	66

Uwaga:

Główny Urząd Statystyczny prezentuje w Internecie publikację pt. „Polska – wskaźniki makroekonomiczne”, zawierającą obszerny zestaw kwartalnych i rocznych wskaźników makroekonomicznych (wersja polska i angielska).

Publikacja składa się z trzech części, będąco aktualizowanych. W części I zawarte są kwartalne wskaźniki makroekonomiczne od 1997 r. (20 szeregów czasowych), w części II – statystyczne wskaźniki gospodarcze w rozszerzonym zakresie w układzie kwartalnym, począwszy od 1997 r. (blisko 460 szeregów czasowych), a w części III – roczne wskaźniki gospodarcze od 1995 r. (odpowiednio ponad 260).

Publikacja udostępniona jest **nieodpłatnie**.

Adres w Internecie: www.stat.gov.pl

Wstęp

W I półroczu br. utrzymało się relatywnie wysokie tempo wzrostu gospodarczego. W II kwartale br. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był zbliżony do notowanego w pierwszych miesiącach br. Korzystna koniunktura w produkcji budowlano-montażowej umocniła się. Nastąpiło natomiast osłabienie dynamiki sprzedaży detalicznej i w usługach w transporcie. Dalszemu spadkowi bezrobocia towarzyszył wzrost zatrudnienia, ale w II kwartale br. był on wolniejszy niż w I kwartale. Wynagrodzenia realne w sektorze przedsiębiorstw zwiększały się w tempie zbliżonym do notowanego w II półroczu ub. roku, w II kwartale br. rosły nieco szybciej niż w pierwszych trzech miesiącach roku. W I półroczu siła nabywcza rent i emerytur wzrosła w ujęciu rocznym jedynie w systemie pracowniczym. Obserwowany wzrost cen producentów w przemyśle był w II kwartale br. nieco słabszy niż w I kwartale. Zwolnienie tempa wzrostu cen notowano nadal w budownictwie, natomiast ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w większym stopniu niż w poprzednich okresach.

Produkcja sprzedana przemysłu w I półroczu br. była wyższa niż przed rokiem o 8,5%. W największym stopniu wzrosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących dobra inwestycyjne (o ok. 20%) oraz konsumpcyjne trwałe (o ok. 14%). Wyższy niż przeciętnie wzrost produkcji notowano w działach i grupach uznawanych za nośniki postępu technicznego (20,0%), a jej udział w ogólnej wartości produkcji przedsiębiorstw przemysłowych wzrósł do 16,8%. Wydajność pracy w przemyśle w I półroczu br. była o 5,0% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście zatrudnienia o 3,3% i płac nominalnych brutto – o 10,9%. Produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 18,2%. Znaczącemu wzrostowi produkcji w budownictwie towarzyszyło rosnące zatrudnienie (10,4%) oraz dalszy szybki wzrost przeciętnych wynagrodzeń brutto (nominalnie o 16,5%).

Badania koniunktury przeprowadzone w lipcu br. w przetwórstwie przemysłowym wskazują na rozszerzenie portfela zamówień w stopniu mniejszym niż przed miesiącem, w związku z ograniczeniem zagranicznego portfela zamówień. Przewidywania dotyczące produkcji są pozytywne, jednak ostrożniejsze niż w czerwcu. Pogorszyła się również prognoza zatrudnienia. Wzrosła uciążliwość bariery niedostatecznego popytu w przetwórstwie przemysłowym (w większym stopniu zagranicznego niż krajowego), konkurencji innych firm oraz – konkurencyjnego importu. Prognozy dotyczące portfela zamówień produkcji i zatrudnienia w budownictwie są również nieco mniej optymistyczne od przewidywań sprzed miesiąca.

Sprzedaż detaliczna towarów zwiększyła się w porównaniu z I półroczem ub. roku o 13,3%, przy czym w II kwartale br. wzrost był niższy niż w I kwartale (11,1% wobec 16,0%). Sprzedaż usług transportowych była o ok. 3% wyższa niż przed rokiem, a w łączności – o ok. 9%.

W okresie styczeń-maj br. wzrost obrotów towarowych handlu zagranicznego był wolniejszy niż przed rokiem. Nieco szybszy był wzrost importu niż eksportu, co wpłynęło na pogorszenie salda wymiany towarowej. Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz ujemne saldo w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Więcej niż przeciętnie wzrósł import dóbr inwestycyjnych (o 12,0%) oraz konsumpcyjnych

(o 9,9%), wolniej – import towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń-kwiecień br. wyniósł 100,7 wobec 101,1 przed rokiem, przy czym niekorzystnie kształtowały się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W I półroczu br. zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw rosło szybciej niż odpowiednio przed rokiem – wzrost o 5,6%, przy czym w II kwartale br. dynamika uległa osłabieniu. Podobnie jak przed rokiem, w największym stopniu zwiększyło się zatrudnienie w budownictwie, natomiast tendencja spadkowa utrzymała się w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz górnictwo. W czerwcu br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 1455,3 tys., a stopa bezrobocia spadła do poziomu najniższego od 1998 r. i wyniosła 9,6%. Znacząco zmniejszył się w ujęciu rocznym udział osób długotrwale bezrobotnych w zarejestrowanych ogółem, wzrósł natomiast udział osób w wieku poniżej 25 roku życia i osób powyżej 50 roku życia.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wyniósł 4,2%, przy czym w II kwartale br. ceny rosły szybciej niż w I kwartale. W największym stopniu podrożała żywność i napoje bezalkoholowe oraz usługi i towary w zakresie mieszkania. W przemyśle w I półroczu br. ceny podniesiono w skali roku o 2,8%. W przetwórstwie przemysłowym ceny rosły wolniej niż w przemyśle ogółem i nieco wolniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Ceny produkcji budowlano-montażowej w I półroczu br. wzrosły o 6,5%, przy czym w II kwartale br. zanotowano wyraźne osłabienie dynamiki.

W pierwszych sześciu miesiącach br. przeważały tendencje wzrostowe cen podstawowych produktów rolnych. W skali roku znacząco wzrosły ceny zbóż oraz żywca wieprzowego. Od początku roku systematycznie obniżały się ceny skupu mleka, ale w czerwcu były jeszcze nieco wyższe niż przed rokiem. Według wstępnego szacunku, przeprowadzonego na początku lipca br. przewiduje się, że mimo zwiększenia powierzchni zasiewów zbóż podstawowych, wobec wystąpienia w wielu rejonach kraju znacznego niedoboru opadów, zbiory zbóż (z mieszankami), rzepaku i rzepiku oraz warzyw gruntowych będą niższe od ubiegłorocznych. Zbiory owoców, zwłaszcza owoców z drzew, będą znacznie wyższe niż przed rokiem.

W I półroczu br. siła nabywcza przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w ujęciu rocznym o 7,4% (wobec wzrostu o 6,2% przed rokiem). Przy utrzymującej się wysokiej dynamice płac nominalnych, wynagrodzenia realne rosły w tempie zbliżonym do notowanego w II półroczu ub. roku. Wyższy niż przeciętnie wzrost płac notowano m.in. w budownictwie, górnictwie oraz w obsłudze nieruchomości i firm. Na skutek przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji rent i emerytur, w I półroczu br. siła nabywcza przeciętnych rent i emerytur brutto w systemie pracowniczym była wyższa niż przed rokiem, przy niewielkim spadku realnych rent i emerytur rolników indywidualnych.

W okresie styczeń-czerwiec br. dochody budżetu państwa wyniosły 127572,9 mln zł, natomiast wydatki 131029,2 mln zł. W rezultacie odnotowano deficyt w wysokości 3456,3 mln zł.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100 c – miesiąc kończący kwartał (grudzień poprzedniego roku=100)	2007				2008			
	kwartały							
	I	II	III	IV	I	II	I–II	
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38116	38116	38125	38116	38110	38115 ¹⁾	x	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ²⁾ w tys.	5067	5125	5175	5232	5370	5389	5380	
a	104,1	104,8	105,0	105,0	106,0	105,1	105,6	
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9175	9191	9190	9200	9218	9223 ¹⁾	9220 ¹⁾	
a	100,3	100,4	100,5	100,5	100,5	100,3	100,4	
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	2232,5	1895,1	1777,8	1746,6	1702,2	1455,3	x	
a	79,1	76,2	75,2	75,6	76,2	76,8	x	
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	14,3	12,3	11,6	11,4	11,1	9,6	x	
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	a	102,0	102,4	102,0	103,5	104,1	104,3	104,2
b	100,7	101,2	99,9	101,6	101,5	101,4	x	
c	100,7	102,0	101,9	103,5	101,1	102,4	101,8	
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	a	103,3	102,0	101,7	102,3	103,0	102,6	102,8
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾ w zł	2737,78	2812,61	2891,06	3105,06	3049,86	3152,36	3101,20	
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾	a	105,9	106,5	108,1	106,5	107,2	107,7	107,4
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto	a	103,6	99,2	99,5	98,1	99,8	105,3	102,6
Przeciętna realna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto	a	102,1	97,7	97,9	96,4	97,5	101,4	99,4
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	27,0	52,8	87,0	133,7	34,9	67,7	x	
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾⁴⁾ (ceny stałe) a	113,0	108,5	108,1	109,6	108,5	108,4	108,5	
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾⁵⁾ od początku roku (ceny stałe)	a	151,1	130,2	120,2	115,7	117,4	118,2	x
Rentowność obrotu brutto ⁶⁾ od początku roku w %	6,1	6,5	6,4	6,1	5,8	.	x	
Rentowność obrotu netto ⁶⁾ od początku roku w %	4,9	5,3	5,2	5,0	4,6	.	x	
Handel zagraniczny ⁷⁾ (od początku roku)								
eksport w mln euro	24229,7	49038,2	74568,2	101838,7	28078,0	47508,0 ⁸⁾	x	
import w mln euro	28015,7	57419,2	87447,5	120464,7	32972,0	55837,7 ⁸⁾	x	
saldo w mln euro	-3786,0	-8381,0	-12879,3	-18626,0	-4894,0	-8329,7 ⁸⁾	x	
Budżet państwa (od początku roku)								
dochody w mln zł	55396,5	115346,7	174924,3	236367,5	64659,5	127572,9	x	
wydatki w mln zł	60573,5	118993,3	174745,4	252323,9	62856,6	131029,2	x	
wynik w mln zł	-5177,0	-3646,6	178,9	-15956,4	1802,9	-3456,3	x	
PKB	a	107,3	106,5	106,5	106,4	106,1	.	x
spożycie indywidualne	a	106,8	104,9	104,8	103,6	105,6	.	x
nakłady brutto na środki trwałe	a	123,8	119,0	116,7	115,2	115,7	.	x

1) Dane wstępne.

2) W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3) Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne.

4) Dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu podano w cenach bazowych, tj. bez obciążeń podatkami VAT i akcyzowym, ale łącznie z dotacjami przedmiotowymi.

5) Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zlecieniowym przez podmioty budowlane na terenie kraju. Dynamikę produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bazowych.

6) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

7) Od I kwartału 2008 r. – dane tymczasowe.

8) Dane za okres styczeń–maj.

Ludność

Według wstępnych szacunków, w końcu czerwca br. liczba **ludności** Polski wynosiła ok. 38115 tys. osób, tj. o niespełna 1 tys. mniej niż w końcu ub. roku, a także przed rokiem (w I półroczu 2007 r. liczba ludności zmniejszyła się o 9,5 tys.). Następuje wyhamowanie obserwowanego od 10 lat niekorzystnego trendu zmniejszania się liczby ludności. Rozwój demograficzny w ostatnich latach jest kształtowany pod wpływem dwóch czynników oddziaływujących z podobną siłą. Są to ruch naturalny, czyli utrzymująca się na stałym, wysokim poziomie liczba zgonów oraz stosunkowo niska, ale wzrastająca już piąty rok, liczba urodzeń – czego efektem jest niewielki dodatni przyrost naturalny. Podstawową obecnie przyczyną ubytku rzeczywistego ludności jest stosunkowo wysoka w ostatnich latach emigracja za granicę na pobyt stały.

W I półroczu br. zarejestrowano ponad 203 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ok. 12 tys. więcej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń wzrósł o 0,7 pkt do poziomu 10,7‰. Bieżący rok jest piątym, w którym obserwuje się stopniowy wzrost liczby urodzeń.

W wyniku rosnącej liczby urodzeń stopniowo wzrasta przyrost naturalny. W okresie ostatnich 6 miesięcy był dodatni i wyniósł ponad 8 tys. (w ub. roku niespełna 1 tys.). Oznacza to, że w wyniku ruchu naturalnego – na każde 10 tys. ludności kraju – w minionym półroczu przybyło prawie 5 osób, natomiast w I półroczu ub. roku – 1 osoba.

W I półroczu 2008 r. **zmarło** blisko 195 tys. osób, tj. o prawie 5 tys. więcej niż przed rokiem; współczynnik zgonów wyniósł 10,2‰ (w I półroczu 2007 r. – 10,0‰).

Umieralność niemowląt pozostała na poziomie sprzed roku – zmarło 1,2 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 5,9‰.

Wynikiem wspomnianego wcześniej falowania demograficznego jest także wzrost liczby **nowo zawieranych małżeństw**, w I półroczu br. zawarto ich 93 tys. (o prawie 6 tys. więcej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku); w tym prawie 2/3 były to małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw wzrósł o 0,3 pkt do poziomu 4,9‰.

Zwiększyła się również (o prawie 2 tys.) liczba orzeczonych rozwodów. **Rozwiodło** się ponad 28 tys. par małżeńskich, a w przypadku kolejnych prawie 2 tys. małżeństw orzeczono separację (o ok. 400 separacji mniej niż przed rokiem). Współczynnik rozwodów wzrósł o 0,1 pkt i wyniósł 1,5‰.

Podstawowe dane demograficzne prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	I półrocze	
										2007	2008 ^{a)}
Ludność w tys.	38073	38284	38254	38219	38191	38174	38157	38125	38116	38116	38115
Przyrost rzeczywisty w tys.	85	19	-9	-24	-28	-17	-17	-32	-10	-9,5	-0,7
w %	0,22	0,05	-0,02	-0,06	-0,07	-0,04	-0,04	-0,08	-0,02	-0,02	-0,00
Przyrost naturalny w tys.	157,4	47,0	10,3	-5,7	-14,1	-7,4	-3,9	4,5	10,7	1,0	8
na 1000 ludności	4,1	1,2	0,3	-0,1	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,3	0,1	0,5
Urodzenia w tys.	547,7	433,1	378,3	353,8	351,1	356,1	364,4	374,2	387,9	191,1	203
na 1000 ludności	14,3	11,3	9,9	9,3	9,2	9,3	9,6	9,8	10,2	10,0	10,7
Zgony ogółem w tys.	390,3	386,1	368,0	359,5	365,2	363,5	368,3	369,7	377,2	190,1	195
na 1000 ludności	10,2	10,1	9,6	9,4	9,6	9,5	9,7	9,7	9,9	10,0	10,2
Zgony niemowląt w tys.	10,6	5,9	3,1	2,7	2,5	2,4	2,3	2,2	2,3	1,2	1,2
na 1000 urodzeń żywych	19,3	13,6	8,1	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0	6,0	6,0	5,9
Małżeństwa w tys.	255,4	207,1	211,2	191,9	195,4	191,8	206,9	226,2	248,7	87,1	93
na 1000 ludności	6,7	5,4	5,5	5,0	5,1	5,0	5,4	5,9	6,5	4,6	4,9
Rozwody w tys.	42,4	38,1	42,8	45,4	48,6	56,3	67,6	71,9	66,6	26,2	28
na 1000 ludności	1,1	1,0	1,1	1,2	1,3	1,5	1,8	1,9	1,7	1,4	1,5
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-15,8	-18,2	-19,7	-17,9	-13,8	-9,4	-12,9	-36,1	-20,5	-10,5	-9

^{a)} Dane wstępne.

Rynek pracy

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w I półroczu br. wyniósł 5,6% i był najwyższy od 2005 r., kiedy nastąpiło przełamanie tendencji spadkowej w zatrudnieniu. Na skutek korzystnie kształtujących się zmian w zakresie płynności bezrobocia, liczba bezrobotnych stale maleje, co w czerwcu br. spowodowało, po raz pierwszy od 1998 r., spadek stopy bezrobocia rejestrowanego do poziomu jednocyfrowego. Znacząco zmniejszył się w skali roku udział osób długotrwale bezrobotnych w zarejestrowanych ogółem, zwiększył się natomiast udział osób poniżej 25 roku życia i osób powyżej 50 roku życia.

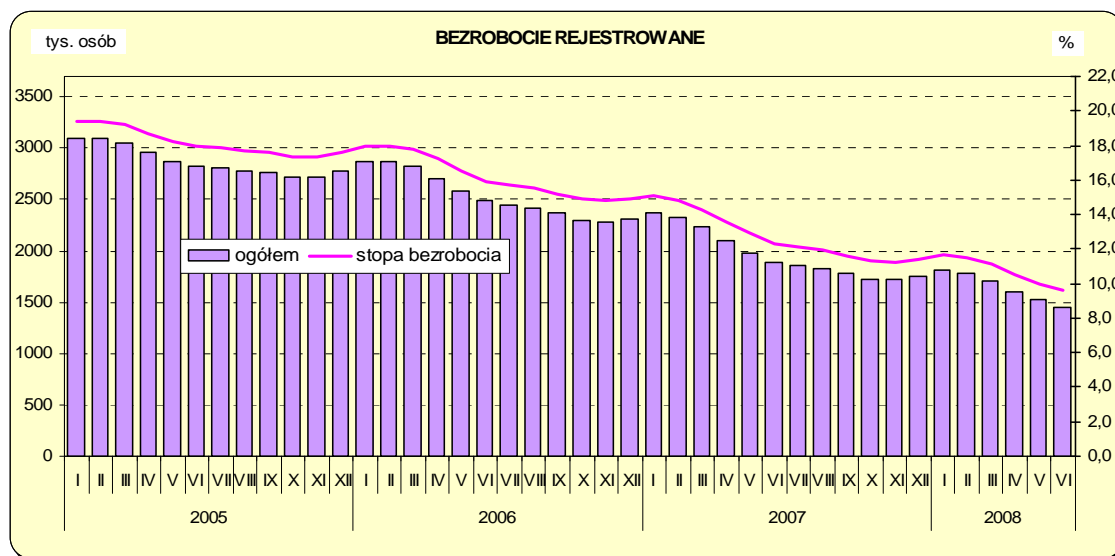
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. ukształtowało się na poziomie 5379,8 tys., tj. o 5,6% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w I półroczu ub. roku o 4,4%). Utrzymała się spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 0,7%) oraz górnictwo (o 0,6%). W pozostałych sekcjach zanotowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia, największy w sekcji: budownictwo (o 10,4%), obsługa nieruchomości i firm (o 9,7%), handel i naprawy (o 8,6%) oraz hotele i restauracje (o 7,8%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 12,4%), w grupie wznoszenie budynków i budowli;

inżynieria lądowa i wodna (o 10,2%), w handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego oraz w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (po 9,8%), a także w produkcji wyrobów z metali (o 9,3%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał miejsce w firmach produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 4,7%) oraz w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 1,8%).

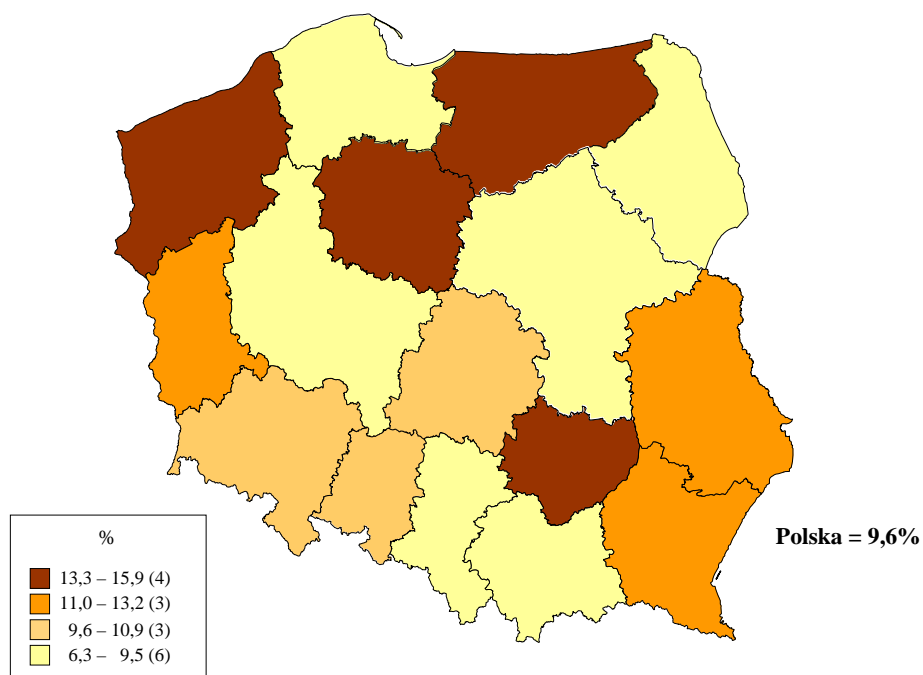
W czerwcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5390,8 tys. osób i było o 4,8% wyższe niż przed rokiem (odpowiednio w ub. roku wzrost o 4,6%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

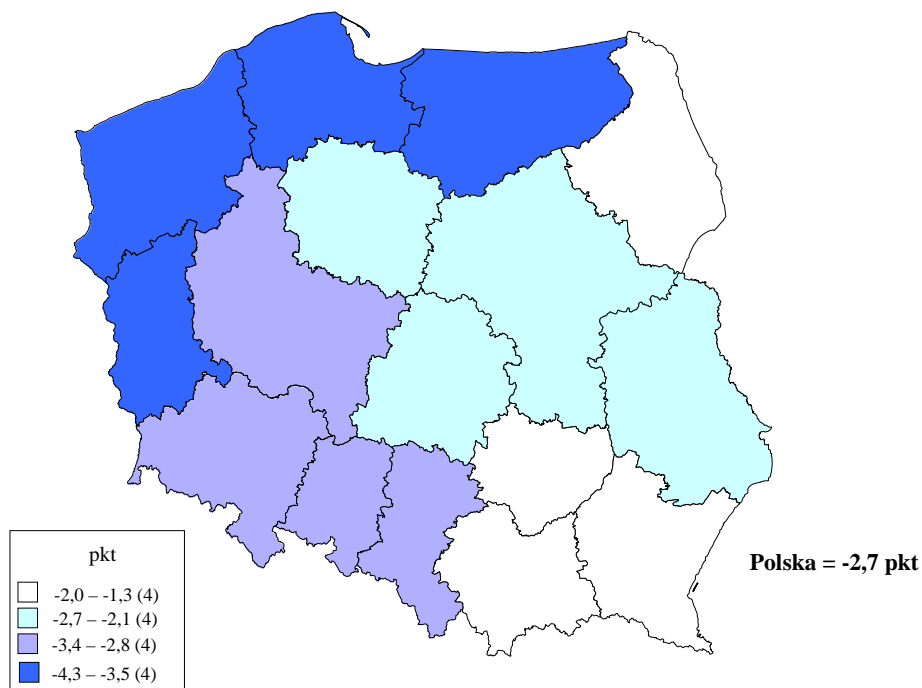
Wyszczególnienie	VI 2008		I–VI 2008	
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100
Sektor przedsiębiorstw	5390,8	104,8	5379,8	105,6
w tym:				
Przemysł	2631,2	102,6	2635,6	103,3
górnictwo	178,1	99,9	177,1	99,4
przetwórstwo przemysłowe	2255,7	103,1	2260,7	104,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	197,4	99,4	197,8	99,3
Budownictwo	390,7	109,0	384,5	110,4
Handel i naprawy	1032,6	107,5	1025,8	108,6
Hotele i restauracje	97,6	107,6	95,5	107,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	527,2	103,9	527,1	104,2
Obsługa nieruchomości i firm	532,1	108,9	533,7	109,7

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu czerwca 2008 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
W okresie czerwiec 2007 r. – czerwiec 2008 r.

W końcu czerwca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1455,3 tys. i była o 70,3 tys. niższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w stosunku do czerwca 2007 r. obniżyła się o 439,7 tys. **Stopa bezrobocia** wyniosła 9,6% i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 2,7 pkt (w porównaniu z poprzednim miesiącem była niższa o 0,4 pkt). Spadek stopy bezrobocia w stosunku do ub. roku odnotowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 4,3 pkt), lubuskim (o 3,9 pkt) oraz pomorskim (o 3,8 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia zarejestrowano w województwie warmińsko-mazurskim (15,9%) i świętokrzyskim (13,5%), a najniższą (6,3%) – w woj. wielkopolskim. Relatywnie niski wskaźnik bezrobocia wystąpił również w woj. śląskim i małopolskim (po 7,4%) oraz mazowieckim (7,8%).

W I półroczu br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 1114,0 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu ub. roku zmniejszyła się o 54,5 tys., tj. o 4,7% (przed rokiem spadek o 125,2 tys.). Wśród nowych rejestracji większość nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział zmienił się nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego (spadek o 0,4 pkt - do 80,3%). Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 27,2% (wobec 27,7% przed rokiem).

W okresie styczeń-czerwiec br. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1405,3 tys. osób, tj. o 11,2% mniej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku którego z rejestru wykreślono 559,9 tys. bezrobotnych (wobec 679,4 tys. w ub. roku), a udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 3,1 pkt do 39,8%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 469,3 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 90,6 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 589,6 tys. i 89,8 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,1 pkt do 31,0%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,4%, wobec 4,6% przed rokiem). Udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców zwiększył się o 0,8 pkt (do 11,2%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe w skali roku nie zmienił się i wyniósł 0,6%.

W końcu czerwca br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1234,1 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,7 pkt do 84,8%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu czerwca br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 6,4 pkt do 59,3%). Wzrósł udział osób bezrobotnych zarówno powyżej 50 roku życia

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

(do 22,4%, wobec 21,0% przed rokiem), jak i osób poniżej 25 roku życia (o 0,2 pkt do 19,1%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało, podobnie jak przed rokiem, 30,7% zarejestrowanych, 8,3% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, a 4,5% stanowili niepełnosprawni (przed rokiem o 1,0 pkt mniej).

W I półroczu br. do urzędów pracy zgłoszono 633,0 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 5,0% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły 26,0% ogółu ofert (wobec 24,8% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert 15,3% dotyczyło stażu, 7,3% – przygotowania zawodowego w miejscu pracy, 2,2% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, a 1,4% do osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

W końcu czerwca br. 147 zakładów pracy **zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 10,5 tys. pracowników, w tym 736 osób z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 112 zakładów, 7,5 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,0 tys. osób).

W I półroczu 2008 r. zarejestrowano 11987 **strajków**, w których uczestniczyło 196,7 tys. pracowników, tj. 46,8% zatrudnionych w jednostkach gdzie strajki te wystąpiły (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 1583 strajki, blisko 29 tys. strajkujących pracowników). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 1354,9 tys. roboczogodzin, tj. 7 godzin nieprzepracowanych przez 1 strajkującego (w I półroczu ub. roku odpowiednio 114,7 tys. roboczogodzin tj. 4 godziny). Były to głównie kilkugodzinne strajki pracowników placówek oświatowych oraz pracowników działalności pocztowej i kurierskiej oraz strajki ostrzegawcze pracowników placówek opieki zdrowotnej, transportu lądowego pasażerskiego miejskiego i podmiejskiego, a także w zakładach produkujących maszyny specjalnego przeznaczenia i metalowe wyroby gotowe. Główne postulaty strajkujących dotyczyły spraw płacowych.

Rolnictwo

Średnia temperatura powietrza w I półroczu wyniosła 7,9°C i była o 0,8°C niższa od średniej sprzed roku oraz o 1,9°C wyższa od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła 261,5 mm i była niższa o 21,7% od ubiegłorocznej i o 3,0% od średniej wieloletniej. W czerwcu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 17,4°C i była o 1,7°C wyższa od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła 39 mm i była niższa od średniej wieloletniej o ok. 49%.

Występująca w czerwcu bardzo ciepła i słoneczna pogoda oraz duży niedobór opadów spowodowały nadmierne przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu, w największym stopniu w północno-zachodniej i centralnej Polsce. Zmniejszenie zapasów wody w glebie spowodowało, że stan upraw zbóż, zwłaszcza jarych i roślin okopowych uległ w czerwcu pogorszeniu. Na terenach, gdzie wystąpił duży niedobór opadów, obserwowano bardzo słabe wyrośnięcie upraw

zbóż jarych, słabe wykłoszenie oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki, a kukurydza uprawiana na ziarno i zielonkę, mimo słabego wyrośnięcia spowodowanego niedostateczną ilością wilgoci w glebie, rozpoczęła fazę wykształcania kolb. Dojrzał rzepak ozimy. W połowie czerwca zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych dobiegł końca. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana, bardzo złe były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych. W bieżącym roku obserwowano duży opad zawiązków owoców na drzewach owocowych.

Według **wstępnego szacunku**, przeprowadzonego na początku lipca, **plony i zbiory głównych ziemiopłodów** będą w br. kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	Plony			Zbiory		
	z 1 ha w dt	2007=100	2001–2005 ^a = =100	w mln ton	2007=100	2001–2005 ^a = =100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	28,3 – 28,9	90 – 91	92 – 94	23,1 – 23,6	91 – 93	93 – 95
w tym:						
pszenica.....	35,8 – 36,6	91 – 93	94 – 96	8,1 – 8,3	98 – 100	90 – 92
żyto	22,2 – 22,6	94 – 95	91 – 93	3,2	101 – 103	81 – 82
Rzepak i rzepik	25,9	97	105	1,9	91	164
Warzywa gruntowe.....	x	x	x	4,6	93	99
Owoce z drzew owocowych.....	x	x	x	2,8 – 3,0	224 – 236	103 – 108
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.....	x	x	x	0,5	125	113

^{a)} Przeciętne roczne.

Przewiduje się, że zbiory podstawowych upraw rolnych i warzyw gruntowych będą niższe od dość wysokich ubiegłorocznych, natomiast zdecydowanie wyższe będą zbiory owoców, zwłaszcza owoców z drzew. Wstępnie szacuje się, że przy wzroście powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi do blisko 8,2 mln ha, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem (w tym pszenicy o 7,7% i żyta o 8,0% więcej) zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z powodu zdecydowanie niższych plonów będą również niższe od ubiegłorocznych o 7%–9%. Areal uprawy rzepaku i rzepiku, zmniejszył się w bieżącym roku w stosunku do roku ubiegłego o ponad 50 tys. ha (o blisko 7%), co przy plonowaniu obniżonym w porównaniu z 2007 r. spowoduje, że zbiory będą niższe o ok. 9% i wyniosą ok. 1,9 mln t. Dalszy przebieg pogody zadecyduje o faktycznej wysokości plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodnich.

Na rynku rolnym w I półroczu br. przeważały tendencje wzrostowe cen podstawowych produktów rolnych. W ujęciu rocznym znacząco wzrosły ceny pszenicy, żyta oraz żywca wieprzowego, natomiast nadal spadały ceny ziemniaków. W skali miesiąca, od początku roku obniżały się ceny skupu mleka. Na rynku rolnym w okresie styczeń-czerwiec br. miały miejsce następujące zmiany:

Sformatowane:
Punktory i numeracja

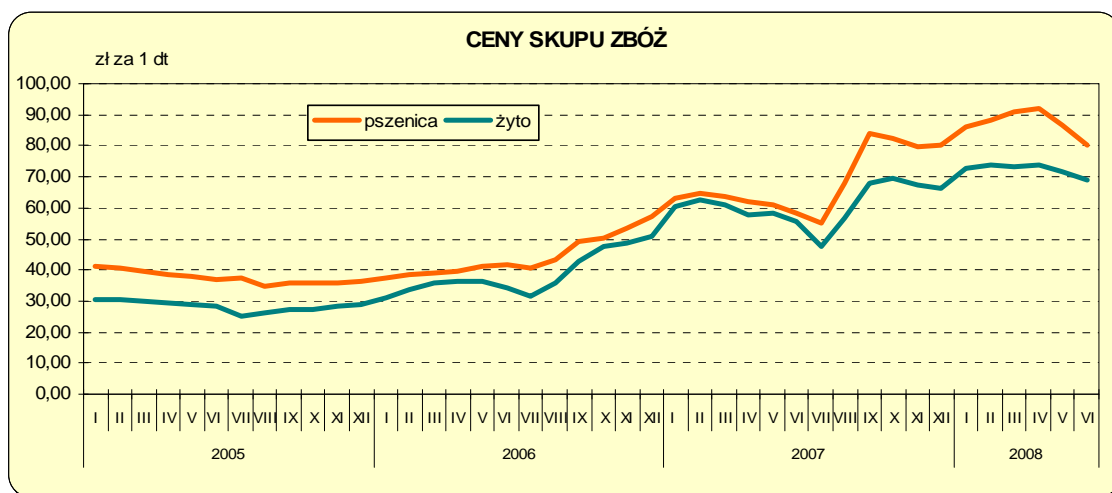
- Przy wyższej niż przed rokiem podaży zbóż do skupu, w skupie i na targowiskach ceny zbóż kształtowały się na bardzo wysokim poziomie. Średnio w I półroczu br. ceny skupu pszenicy (87,75 zł/dt) były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o ok. 41%, a żyta (72,77 zł/dt) odpowiednio o ok. 21%. Na targowiskach przeciętne ceny pszenicy (91,23 zł/dt) i żyta (76,38 zł/dt), w porównaniu z notowanymi przed rokiem, były większe odpowiednio o ok. 26% oraz o ok. 20%.
- Przy zwiększonej podaży, ceny skupu ziemniaków w omawianym okresie na obu rynkach były znacznie niższe niż przed rokiem, kiedy ze względu na nieurodzaj kształtowały się na rekordowo wysokim poziomie. Średnio w I półroczu br. za 1 dt ziemniaków w skupie rolnicy otrzymywali 42,10 zł, na targowiskach 56,35 zł/dt, tj. odpowiednio o ok. 25% oraz o ok. 55% mniej niż przed rokiem.
- Przy obniżonej krajowej podaży, spowodowanej załamaniem produkcji trzody, odnotowano wzrost cen **żywca wieprzowego**. Średnio w I półroczu cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie wyniosła 3,70 zł, a na targowiskach - 3,76 zł i była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio o ok. 13% oraz o ok. 10%. W okresie styczeń-czerwiec br. średnio za 1 prosię na chów płacono (podobnie jak przed rokiem) ok. 82 zł. Wzrost cen żywca wieprzowego, przy rosnących cenach zbóż, wpłynął na nieznaczną poprawę opłacalności chowu trzody chlewnej.
- Ceny **drobiu rzeźnego**, pomimo wysokiego poziomu skupu, wykazywały niewielką tendencję zwyżkową. W okresie styczeń-czerwiec br. za 1 kg żywca drobiowego płacono średnio 3,43 zł, tj. o ponad 3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.
- W I półroczu br. utrzymywała się względna stabilizacja cen na rynku żywca wołowego. Średnie ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego w skupie (odpowiednio 4,06 zł/kg oraz 4,34 zł/kg) i na targowiskach (odpowiednio 4,43 zł/kg oraz 4,83 zł/kg) kształtowały się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego.
- Przy zwiększonym skupie **mleka** w stosunku do porównywalnego okresu ub. roku, w I półroczu br. wystąpił głęboki spadek jego cen. Średnio za 100 l mleka płacono 112,65 zł, tj. o ok. 15% mniej niż w grudniu ub. roku.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Lata/kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Ciągnik „Ursus 2812”– szt	2007	993	1166	204	178	656
	I	1078	1119	212	166	709
	II	1167	1228	211	177	711
	III	994	1220	175	176	639
	IV	873	1042	208	182	555
	2008					
	I	813	978	207	178	594
	II	825	999	182	176	681
Saletra amonowa – 1 dt	2007	1,2	1,4	0,25	0,22	0,79
	I	1,3	1,3	0,25	0,20	0,84
	II	1,4	1,5	0,26	0,22	0,87
	III	1,2	1,5	0,21	0,21	0,80
	IV	1,1	1,3	0,25	0,22	0,68
	2008					
	I	1,1	1,3	0,27	0,23	0,78
	II	1,2	1,5	0,27	0,26	0,89
Mieszanka paszowa „PT-2”, dla tuczników – 1 dt	2007	1,4	1,6	0,28	0,24	0,90
	I	1,4	1,4	0,27	0,21	0,91
	II	1,6	1,6	0,28	0,24	0,96
	III	1,4	1,7	0,24	0,24	0,90
	IV	1,3	1,5	0,31	0,27	0,82
	2008					
	I	1,3	1,5	0,32	0,28	0,92
	II	1,3	1,6	0,30	0,29	1,1
Olej napędowy letni – 1 hl	2007	5,3	6,2	1,1	0,95	3,5
	I
	II	6,1	6,4	1,1	0,93	3,7
	III	5,3	6,5	0,94	0,95	3,5
	IV
	2008					
	I
	II	5,1	6,2	1,1	1,1	4,2

W II kwartale br., w wyniku wzrostu cen żywca wieprzowego i utrzymującego się znacznego spadku cen mleka odnotowano niewielką poprawę w relacjach cen prezentowanych środków produkcji do cen żywca wieprzowego oraz dalsze pogorszenie relacji cen w/w środków produkcji do cen mleka.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), w okresie lipiec 2007 r. – czerwiec 2008 r.² wyniósł 5465,4 tys. t i był o 10,1% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, w tym skup pszenicy (3869,7 tys. t) był większy o 9,5%, a żyta (597,1 tys. t) - o 3,7%. Skup ten stanowił 21,6% zbiorów (wobec 24,3% przed rokiem). W czerwcu br. podmioty rynkowe skupiły 122,4 tys. t zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o ok. 25% mniej niż przed miesiącem oraz ok. 27% niż przed rokiem. Pomimo relatywnie wysokich zbiorów zbóż w 2007 r. (podstawowych z mieszankami wyższych o ok. 24% od uzyskanych przed rokiem) w sezonie 2007/08 ceny ziarna kształtowały się na bardzo wysokim poziomie. Po sezonowym (występującym zwykle w okresie żniw), krótkotrwałym spadku cen w lipcu ub. roku, już do końca III kwartału 2007 r. notowany był wysoki wzrost cen ziarna w ujęciu miesięcznym, który został zahamowany w końcu ub. roku. Z początkiem I półrocza br. ceny zbóż zaczęły ponownie rosnąć, przy czym dynamika cen w I kwartale była niższa w porównaniu z notowaną bezpośrednio po zbiorach. W roku gospodarczym 2007/08 maksymalna cena skupu pszenicy notowana była w kwietniu i wynosiła 92,16 zł/dt, a żyta odpowiednio w lutym - 73,66 zł/dt. W maju i w czerwcu br. wystąpił spadek cen skupu zbóż. Na koniec bieżącego sezonu średnie ceny skupu ziarna zbliżyły się do poziomu z grudnia ub. roku. W czerwcu br. za 1dt **pszenicy** płacono średnio 80,41 zł, a za 1 dt **żyta** – 68,97 zł, tj. mniej odpowiednio o 7,0% i o 4,1% niż przed miesiącem oraz więcej – odpowiednio o ok. 38% i o ok. 24% niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym w I półroczu br. utrzymywała się niewielka tendencja wzrostowa cen pszenicy i żyta. W czerwcu br. cena pszenicy (94,36 zł/dt) i żyta (78,28 zł/dt) była zbliżona do notowanej w poprzednim miesiącu i wyższa odpowiednio o ok. 28% i o ok. 23% niż przed rokiem, a także o ok. 13% i o ok. 10% niż w grudniu ub. roku.

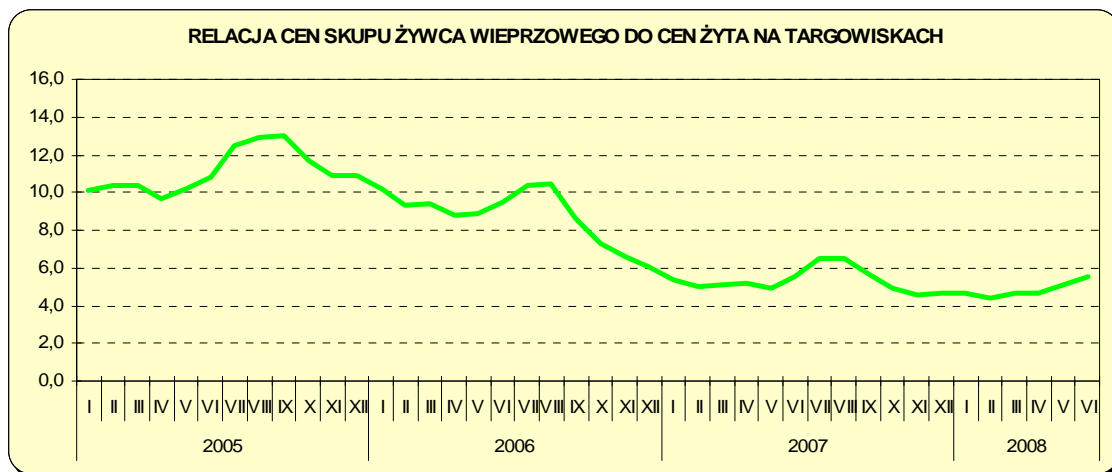
² Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń–czerwiec br.

W 2007 r. znaczny wzrost produkcji ziemniaków (o ok. 31%), w stosunku do bardzo słabych zbiorów w roku poprzednim, wpłynął na spadek ich cen. W okresie od lipca ub. roku do końca czerwca br.² **skupiono** 1175,3 tys. t **ziemniaków**, tj. o 28,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Skup ten stanowił 10,0% zbiorów (wobec 10,2% przed rokiem). W czerwcu br. dostawy ziemniaków do skupu (35,1 tys. t) były o 17,2% mniejsze niż przed miesiącem, ale prawie 3,5-krotnie większe niż przed rokiem. Średnie ceny skupu ziemniaków (50,66 zł/dt) wzrosły w stosunku do maja br. o 18,7% oraz o ponad 51% w odniesieniu do grudnia ub. roku, ale były o 40,2% niższe od notowanych w czerwcu ub. roku. W końcu I półrocza został zahamowany utrzymujący się od lutego br., spadek cen ziemniaków jadalnych na targowiskach. W czerwcu br. za 1 dt ziemniaków płacono średnio 57,46 zł, tj. o 6,1% więcej niż przed miesiącem, ale o blisko 59% mniej niż przed rokiem. W porównaniu z grudniem ub. roku średnie ceny ziemniaków jadalnych były o ok. 3% wyższe.

W okresie styczeń–czerwiec br. **skupiono** ogółem 1106,4 tys. t **żywca rzeźnego**³ (w wbc), tj. o 2,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, w tym:

- wołowego (łącznie z cielęcym) – 81,8 tys. t (o 12,7% mniej),
- wieprzowego – 555,0 tys. t (o 7,1% mniej),
- drobiowego – 467,3 tys. t (o 22,3% więcej).

W czerwcu br. skup żywca rzeźnego (w wbc) wynosił 169,5 tys. t i był o 5,4% mniejszy niż przed miesiącem, ale o 4,6% większy niż przed rokiem.

Pogarszająca się opłacalność tuczu, już w 2006 r. wpłynęła na zmniejszenie tempa wzrostu **pogłowia trzody chlewnej** i zapoczątkowanie procesu jego redukcji. Skutkiem przedłużającego się okresu drastycznie niskiej opłacalności tuczu trzody chlewnej był głęboki spadek pogłowia.

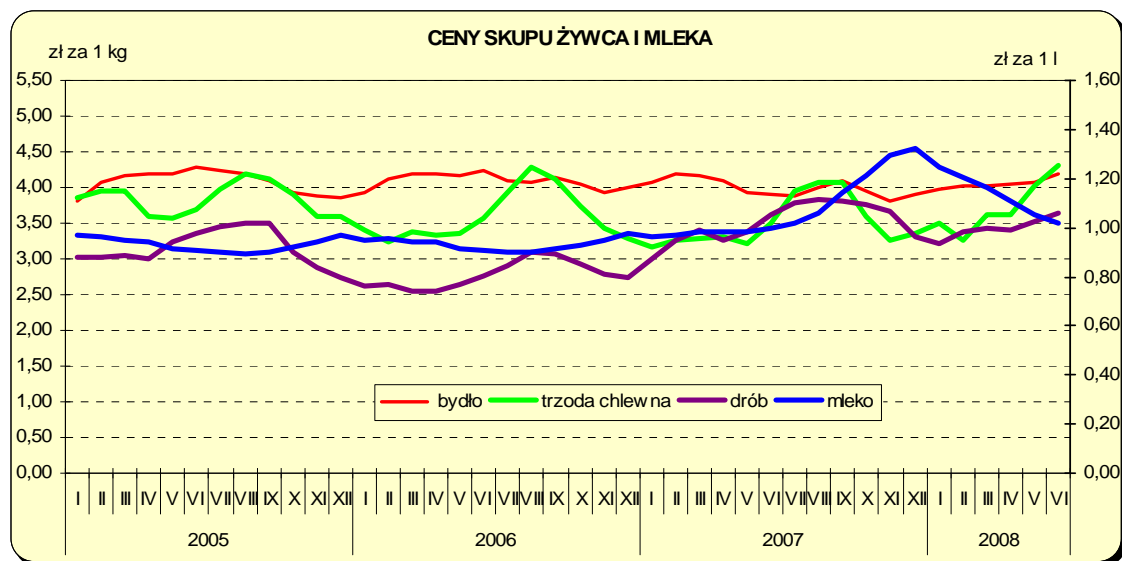
³ Wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego.

W końcu marca br. pogłowie trzody chlewnej wyniosło ok. 15,7 mln szt. i było o ok. 2,3 mln szt. (o 13,0%) niższe niż przed rokiem (stan nie notowany w Polsce od 1983 r). Spadek pogłowia trzody wystąpił we wszystkich grupach wiekowych, przy czym największy – o 19,7% w grupie trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów. Stado pogłowia loch, w tym loch prośnych, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada zredukowane zostało odpowiednio o 19,6% i o 19,3%. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się o 14,8%, a warchlaków i tuczników o 10,8%. W czerwcu br. dostawy **żywca wieprzowego** (w wbc) do skupu były mniejsze o 7,4% niż przed miesiącem oraz o 4,5% niż przed rokiem. Głęboka redukcja stada trzody chlewnej wpływa na spadek krajowej produkcji wieprzowiny i stymuluje wzrost cen żywca. Przy zmniejszającym się skupie, ceny żywca wieprzowego od marca br. wykazywały wyraźną tendencję wzrostową. W czerwcu br. w skali miesiąca średnie ceny żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach zwiększyły się (odpowiednio o 7,2% oraz o 12,2%) do 4,31 zł/kg i były o ok. 23% wyższe od bardzo niskich notowanych przed rokiem. Rosnące ceny żywca wieprzowego nieznacznie wpływają na poprawę drastycznie niskiej opłacalności tuczu trzody. W czerwcu br. relacja średniej ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta (wg cen targowiskowych) podobnie jak przed rokiem wyniosła 5,5 (wobec 5,1 przed miesiącem). Jednocześnie ze wzrostem cen żywca wieprzowego notowany był wzrost cen prosiąt do dalszego chowu. W czerwcu br. na targowiskach za 1 prosię płacono ok. 99 zł, tj. więcej o ok. 20% niż przed miesiącem oraz o ok. 27% niż przed rokiem, a także o ok. 32% więcej niż w grudniu ub. roku, kiedy ceny prosiąt kształtowały się na bardzo niskim poziomie.

W I półroczu br., pomimo wysokiej krajowej podaży żywca drobiowego, od lutego, przy niewielkim spadku w maju br., ceny **drobiu rzeźnego** wykazywały tendencję wzrostową. W czerwcu br. skup żywca drobiowego (75,3 tys. t) był o 3,5% mniejszy niż przed miesiącem, ale o 20,7% większy niż przed rokiem. Ceny żywca drobiowego w odniesieniu do maja br. wzrosły o 3,4% i były wyższe o 1,1% niż w analogicznym miesiącu ub. roku oraz o 10,7% niż w grudniu ub. roku.

W okresie styczeń–czerwiec br., zmiany cen **żywca wołowego i młodego bydła** rzeźnego na obu rynkach były niewielkie, ze słabą tendencją wzrostową. W czerwcu br. dostawy żywca wołowego (łącznie z cielęcym) do skupu wynosiły 13,3 tys. t i były mniejsze o 3,2% niż przed miesiącem oraz o 10,3% niż przed rokiem. Przy zmniejszonej podaży, ceny skupu żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego wzrosły w skali miesiąca o ok. 3% (do odpowiednio 4,19 zł/kg i 4,48 zł/kg), a w porównaniu z czerwcem i grudniem ub. roku były o ok. 7% wyższe. W obrocie targowiskowym za 1 kg żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego na koniec I półrocza płacono odpowiednio 4,44 zł i 4,88 zł i była to cena wyższa o ok. 2% niż w maju br. oraz odpowiednio

o ponad 6% i o ok. 4% większa niż przed rokiem. W stosunku do grudnia ub. roku wzrost cen żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego wynosił stosownie ok. 3% i ok. 4%.

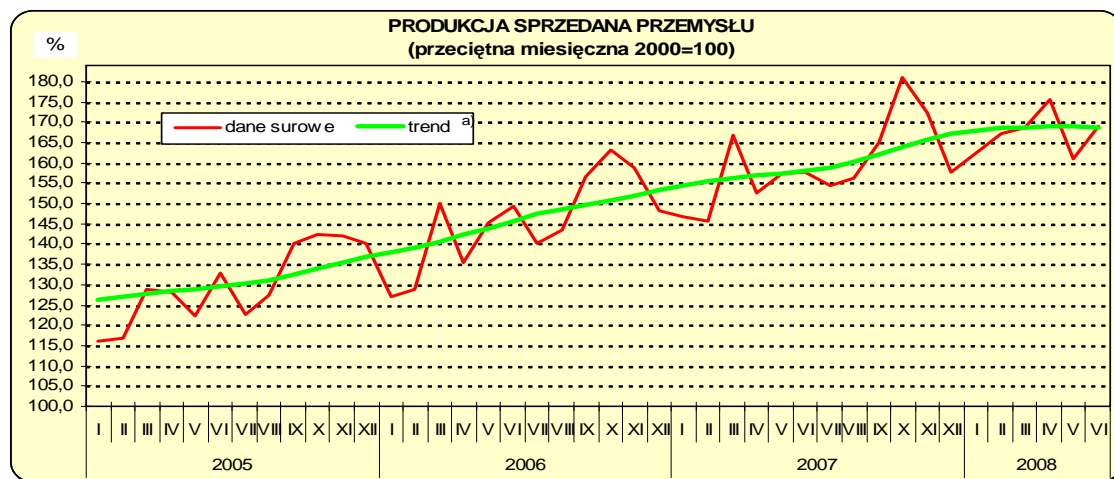

W I półroczu br., przy zwiększonej podaży **mleka** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (o 3,0%), już od stycznia br. rozpoczął się systematyczny spadek jego cen. Wzrost podaży mleka był wynikiem zwiększonego stanu pogłowia krów (w końcu ub. roku pogłowie krów wynosiło 2739 tys. szt i było o 2,0% większe niż przed rokiem) oraz poprawy mleczności krów w stadach towarowych. W czerwcu br. skupiono 769,2 mln l mleka, tj. o 4,2% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu mleka obniżyła się w stosunku do maja br. o 3,0% (do 101,82 zł/100 l) i była nadal wyższa (o 2,4%) niż w czerwcu ub. roku. W porównaniu z grudniem ub. roku średnia cena skupu mleka była o ok. 23% niższa.

Ceny krów i jałówek jednorocznych na targowiskach wykazują tendencję wzrostową. W czerwcu za krowę dojną płacono ok. 2584 zł, a za jałówkę ok. 1597 zł, tj. odpowiednio o 10,3% i o 5,1% więcej niż przed rokiem oraz o 1,1% i 4,5% więcej niż w maju br.

Przemysł

Produkcja sprzedana przemysłu w I półroczu br. była wyższa o 8,5% niż przed rokiem (w I kwartale wzrost wyniósł 8,5%, w II – 8,4%). W przetwórstwie przemysłowym wzrost wyniósł 8,8%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę oraz w górnictwie – odpowiednio 6,9% i 3,6%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W czerwcu br. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się o 7,2% w stosunku do poziomu sprzed roku. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku wyniósł 7,6%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem 2,8%.

Spośród głównych grupowań przemysłowych⁴, w I półroczu br. w największym stopniu wzrosła w ujęciu rocznym sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne (o ok. 20%), oraz konsumpcyjne trwałe (o ok. 14%). Zwiększyła się również sprzedaż dóbr związanych z energią (o ok. 7%), zaopatrzeniowych (o ok. 4%) i dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o ok. 3%).

W działach i grupach przemysłowych wytwarzających produkty uznawane za **nośniki postępu technicznego** (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 49 osób) wzrost produkcji w I półroczu br. wyniósł 20,0% (w analogicznym okresie ub. roku wzrost odpowiednio o 12,5%). Istotny wpływ na dynamikę produkcji w tej grupie miała sprzedaż pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych. Udział nośników postępu technicznego w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przedsiębiorstw przemysłowych w cenach bieżących wzrósł z 16,3% w I półroczu 2007 r. do 16,8%.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w I półroczu br. o 5,0% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,3% przeciętnym zatrudnieniu oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 10,9%.

⁴ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007				2008				2007	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres ub. roku =100								struktura w %	
Przemysł	113,0	108,5	108,1	109,6	108,5	108,4	108,5	107,2	100,0	100,0
górnictwo	97,7	102,8	99,3	99,1	100,1	107,0	103,6	109,7	4,8	4,7
przetwórstwo przemysłowe	116,2	109,7	109,2	109,1	108,6	108,9	108,8	107,7	85,3	85,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę...	92,5	96,1	98,2	119,9	110,4	102,6	106,9	98,8	9,9	9,6
Z przemysłu ogółem - działy:										
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu...	91,2	96,2	93,9	92,3	97,7	107,6	102,5	109,1	2,8	2,5
produkcja artykułów spożywczych i napojów	107,0	104,6	112,1	105,5	107,1	107,8	107,4	109,0	16,9	16,7
włókiennictwo	110,7	106,9	109,5	110,1	101,9	98,6	100,3	98,9	1,1	1,2
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	119,1	108,4	117,7	106,5	102,0	96,4	99,2	94,4	2,5	2,8
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	98,9	101,5	98,3	99,1	109,0	106,8	107,9	109,9	6,4	5,1
produkcja wyrobów chemicznych..	113,9	106,8	90,2	100,5	97,1	95,1	96,1	95,8	5,7	6,4
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	125,3	115,4	108,9	107,5	110,2	104,5	107,2	107,6	4,8	5,1
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	148,0	116,4	102,4	98,5	110,4	98,2	103,6	102,6	4,4	4,4
produkcja metali	115,3	108,6	98,1	103,9	101,7	107,8	104,8	114,3	5,0	5,5
produkcja wyrobów z metali	129,4	117,0	111,8	113,0	111,3	113,3	112,4	113,6	6,1	6,0
produkcja maszyn i urządzeń	127,0	122,9	125,3	131,7	120,3	123,9	122,2	120,1	5,5	5,2
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	122,8	115,5	116,4	110,8	101,1	108,6	104,9	107,7	3,2	3,5
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych.....	115,0	105,7	124,0	113,3	121,8	114,2	118,3	100,0	1,7	1,8
produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep	116,6	109,1	110,1	119,2	118,3	124,0	121,1	117,3	10,4	9,9
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,9	129,1	100,9	97,1	115,7	104,5	109,3	89,1	1,3	1,4
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	118,9	102,9	113,8	100,9	98,0	102,8	100,3	99,3	3,2	3,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	92,0	95,7	98,1	121,7	110,8	102,7	107,3	98,1	9,1	8,8

W I półroczu br. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku wystąpił w 24 działach przemysłu (spośród 29), których udział stanowił 90,2% ogółu produkcji. Wśród działów o znaczącym udziale zwiększyła się m.in. produkcja:

- maszyn i urządzeń – o 22,2% (m.in. produkcja pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 39,1%, produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych – o 19,1%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 21,1% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych – o 25,8%),
- wyrobów z metali – o 12,4% (m.in. produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych – o 21,2%, obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych – o 17,9%).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 7,4% (wobec wzrostu o 5,7% przed rokiem), w tym m.in. w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 27,3%, w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – 11,5%. Spadek wystąpił w przetwórstwie owoców i warzyw – o 6,3% oraz w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – 0,6%.

Niższa niż w I półroczu ub. roku była produkcja m.in. wyrobów chemicznych – o 3,9%, odzieży i wyrobów futrzarskich – o 3,3%, drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 0,8%.

Z obserwowanych w I półroczu br. 242 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 122 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. siarki, cukru, wódki czystej, papierosów, obuwia, olejów napędowych i opałowych, maszyn pralniczych automatycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, odbiorników telewizyjnych, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych, wagonów kolejowych towarowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 119 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, produktów uboju trzody chlewnej, masła, mleka, płyt pilśniowych, nawozów azotowych, opon, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, akumulatorów kwasowo-ołowiowych.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w lipcu br. w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, choć oceny przedsiębiorców są ostrożniejsze od deklarowanych w czerwcu br. W najbliższych trzech miesiącach przewidywane jest rozszerzenie portfela zamówień oraz produkcji w stopniu mniejszym niż prognozowano przed miesiącem. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć w tempie nieco szybszym do przewidywań z czerwca. Oczekiwania dotyczące sytuacji finansowej są nadal pozytywne, jednak ostrożniejsze niż przed miesiącem. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia jest pesymistyczna, oczekuje się, że skala zwolnień pracowników będzie nieco większa od sygnalizowanej w czerwcu.

Zapasy wyrobów gotowych w lipcu br. kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Niedobór zapasów zgłaszają m.in. producenci wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, metali oraz maszyn i urządzeń. Nadmierny stan zapasów występuje m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, masy włóknistej oraz papieru, w produkcji maszyn i aparatury elektrycznej.

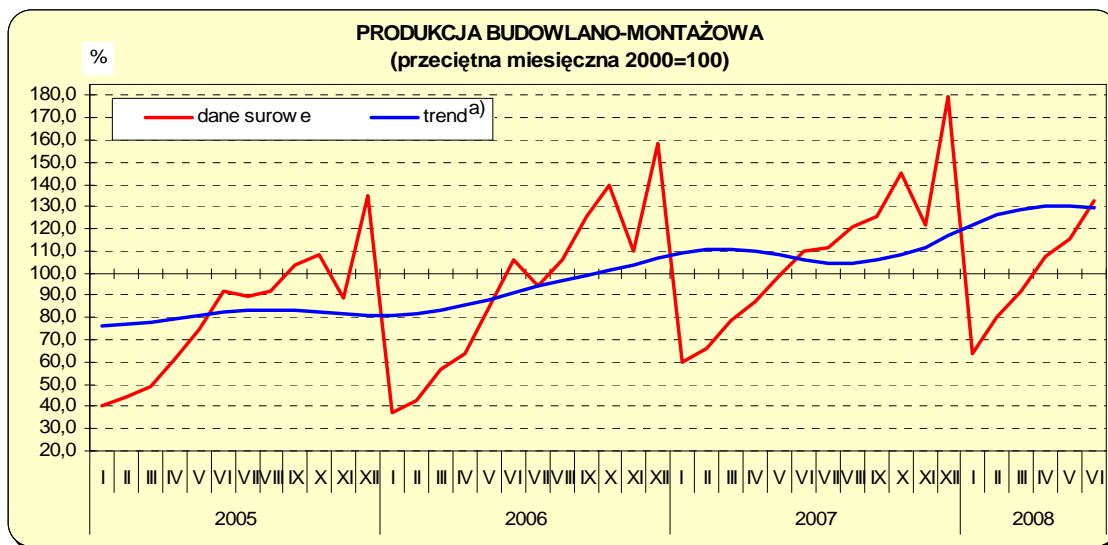
W lipcu br. wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym wyniosło ok. 80% (podobnie jak przed rokiem). Największy wzrost wykorzystania mocy w skali roku

wystąpił w produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych telekomunikacyjnych, w produkcji masy włóknistej oraz papieru, natomiast w mniejszym stopniu niż przed rokiem wykorzystywano moce produkcyjne m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych oraz w produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w lipcu br. najwięcej respondentów wymieniało obciążenia na rzecz budżetu (50%), niedostateczny popyt na rynku krajowym (42%) oraz niejasne i niespójne przepisy prawne (35%). W ujęciu rocznym zmniejszyła się intensywność odczuwania bariery wynikającej z obciążeń na rzecz budżetu, niejasnych i niespójnych przepisów prawnych oraz niedoboru pracowników. Więcej przedsiębiorców niż przed rokiem sygnalizowało natomiast przeszkody związane m.in. niedostatecznym popytem na rynku zagranicznym, konkurencyjnym importem oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w I półroczu br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 18,2% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 30,2% przed rokiem). Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym zwiększyła się o 18,7%, a remontowym – o 16,9%. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej ogółem nieznacznie zwiększył się (o 0,3 pkt do 72,1%).

^{a)} Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W czerwcu br. produkcja była wyższa niż przed rokiem o 20,9%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost w skali roku wyniósł 21,2%, natomiast w porównaniu z majem br. produkcja zwiększyła się o 2,6%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2007				2008			2007	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100							struktura w %	
O g ó ł e m	151,1	130,2	120,2	115,7	117,4	118,2	120,9	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze:									
inwestycyjnym	148,9	128,6	121,8	118,3	117,2	118,7	122,4	72,1	71,8
remontowym	157,4	134,5	116,5	109,5	117,8	116,9	117,1	27,9	28,2
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:									
przygotowanie terenu pod budowę	136,6	125,7	135,4	130,6	163,9	140,2	124,0	2,1	1,8
wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna	154,9	131,5	120,3	115,4	115,6	116,9	119,6	82,8	83,8
wykonywanie instalacji budowlanych	136,5	124,6	119,4	116,4	122,0	121,7	127,1	13,2	12,7
wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	110,2	106,2	106,2	109,0	127,7	139,2	153,8	1,7	1,5

W I półroczu br. wzrost sprzedaży robót w ujęciu rocznym obserwowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw budowlanych, w tym największy w jednostkach zajmujących się głównie przygotowaniem terenu pod budowę oraz wykonujących głównie roboty budowlane wykończeniowe, przy czym udział tych grup w produkcji budowlano-montażowej jest niewielki.

W przedsiębiorstwach wykonujących głównie instalacje budowlane najwyższy wzrost sprzedaży robót wystąpił w przedsiębiorstwach o najwyższym udziale w tej grupie, tj. w jednostkach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji cieplnych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych – o ok. 25% oraz wykonujących głównie instalacje elektryczne – o ok. 23%. W pozostałych obszarach wzrost wyniósł: ok. 16% – w podmiotach zajmujących się głównie robotami budowlanymi izolacyjnymi oraz ok. 8% – w przedsiębiorstwach wykonujących pozostałe instalacje budowlane.

Wśród podmiotów zajmujących się głównie wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną zwiększenie sprzedaży robót notowano we wszystkich klasach, w tym w jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych drogowych – o ok. 23%, w podmiotach wykonujących głównie konstrukcje i pokrycia dachowe oraz zajmujących się

głównie budownictwem ogólnym i inżynierią lądową – po ok. 17%. W przedsiębiorstwach budujących głównie obiekty inżynierii wodnej produkcja była wyższa niż przed rokiem o ok. 11%, w jednostkach zajmujących się głównie wykonywaniem specjalistycznych robót budowlanych – o ponad 9%.

W okresie sześciu miesięcy br. w strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem wyższy niż przed rokiem był udział budynków mieszkalnych. Zmniejszył się w ujęciu rocznym udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym zwłaszcza autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych. W nieco mniejszym stopniu obniżył się udział budynków niemieszkalnych.

Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych przedstawiała się następująco:

Rodzaje obiektów	Struktura (w %)	
	I-VI 2007	I-VI 2008
O g ó ł e m	100,0	100,0
Budynki razem	51,9	54,6
budynki mieszkalne	17,2	20,9
w tym:		
mieszkalne jednorodzinne	1,6	2,2
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	14,3	16,7
budynki niemieszkalne	34,7	33,7
w tym:		
biurowe	3,8	4,0
handlowo-usługowe	7,6	7,7
przemysłowe i magazynowe	14,8	12,0
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	5,3	5,9
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	48,1	45,4
w tym:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	18,1	15,8
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	2,4	3,2
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	3,1	3,1
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie energetyczne przesyłowe	5,3	4,7
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	9,2	9,3
oczyszczalnie wód i ścieków	1,7	1,4
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	5,8	5,3
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	2,0	2,3

W lipcu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie dodatnim, niższym niż w analogicznym miesiącu dwóch poprzednich lat i zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej są podobne do formułowanych w czerwcu. Prognozy w tym zakresie są nieco mniej optymistyczne od przewidywań sprzed miesiąca. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są nadal

optymistyczne. Przedsiębiorcy przewidują, że w najbliższych trzech miesiącach ceny realizacji robót budowlano-montażowych mogą rosnać nieznacznie wolniej niż prognozowano w czerwcu.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie szacowane w lipcu br. (podobnie jak przed rokiem) na ok. 87% jest wyższe niż w analogicznym miesiącu lat 1999-2006. Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych (blisko 90%) obserwuje się w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących 250 i więcej osób, a wśród grup przedsiębiorstw budowlanych, w podmiotach wykonujących głównie instalacje budowlane (ponad 88%).

W lipcowym badaniu jako najbardziej znaczące bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa wskazują koszty zatrudnienia, konkurencję ze strony innych firm oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników. W porównaniu z lipcem ub. roku, najbardziej spośród wszystkich utrudnień wskazywanych przez przedsiębiorstwa zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niedoborem sprzętu, materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych) oraz kosztami materiałów. Zwiększyło się znaczenie konkurencji ze strony innych firm oraz nieznacznie, niedostatecznego popytu. Uciążliwość pozostałych barier kształtowało się na poziomie zbliżonym do wskazywanego przez przedsiębiorstwa przed rokiem.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁵, w I półroczu br. **oddano do użytkowania** 67684 mieszkania (tj. o 28,1% więcej niż przed rokiem), w tym w budownictwie indywidualnym – 34029 (o 11,2% więcej), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 27860 (wobec 15426), komunalnym – 1024 (o 14,7% więcej) oraz w zakładowym – 196 (o 17,4% więcej). Spadek liczby przekazanych mieszkań odnotowano w budownictwie spółdzielczym i społecznym czynszowym. W I półroczu znacząco wzrósł udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania – o 12,0 pkt do 41,2%, a zmniejszył się indywidualnego – o 7,6 pkt, do 50,3%.

W okresie styczeń–czerwiec br. we wszystkich województwach efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż przed rokiem, w tym największy (ponad 50%) wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w województwie mazowieckim oraz dolnośląskim (zrealizowano tam odpowiednio 16643 oraz 5022 mieszkania). W pozostałych czternastu województwach wzrost kształtował się w granicach od 28,4% w województwie wielkopolskim do 5,3% w zachodniopomorskim.

W czerwcu br. oddano do użytkowania 9907 mieszkań, tj. o 14,1% więcej w skali roku. Lepsze niż przed rokiem efekty obserwowano we wszystkich formach budownictwa z wyjątkiem

⁵ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

spółdzielczego, w którym przekazano do użytkowania 95 mieszkań (wobec 397 w czerwcu ub. roku) oraz społecznego-czynszowego – 167 (wobec 779). W budownictwie indywidualnym zrealizowano 4993 mieszkania (o 6,5% więcej w ujęciu rocznym), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 4413 (wobec 2731 przed rokiem), komunalnym – 206 (wobec 76), a w zakładowym 33 (wobec 12 w czerwcu ub. roku).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I–VI 2007				I–VI 2008			
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I–VI 2006=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I–VI 2007=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	52828	100,0	104,9	109,7	67684	100,0	128,1	105,3
indywidualne	30600	57,9	117,0	143,9	34029	50,3	111,2	144,8
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	15426	29,2	96,8	66,5	27860	41,2	180,6	67,4
spółdzielcze	3654	6,9	93,3	55,5	3071	4,5	84,0	62,0
społeczne czynszowe	2088	4,0	76,4	52,8	1504	2,2	72,0	50,3
komunalne	893	1,7	58,4	41,6	1024	1,5	114,7	44,3
zakładowe	167	0,3	179,6	70,8	196	0,3	117,4	65,0

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I półroczu br. wyniosła 105,3 m² i była o 4,4 m² mniejsza niż w okresie styczeń–czerwiec ub. roku.

W okresie sześciu miesięcy br. wydano pozwolenia na budowę 114997 mieszkań (o 0,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wyższa niż przed rokiem była także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 9,8%) i wyniosła 94675 mieszkań.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I–VI 2008					
	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I–VI 2007=100	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I–VI 2007=100
O g ó ł e m	114997	100,0	100,5	94675	100,0	109,8
indywidualne.....	57209	49,7	107,5	51176	54,0	109,6
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ..	49438	43,0	94,6	37382	39,5	110,7
spółdzielcze.....	3523	3,1	87,5	3288	3,5	81,8
społeczne czynszowe ..	2138	1,9	131,8	1510	1,6	111,9
komunalne.....	2433	2,1	80,2	1103	1,2	367,7
zakładowe	256	0,2	100,4	216	0,2	257,1

Szacuje się, że w końcu czerwca br. **w budowie** było 704,9 tys. mieszkań, tj. o 6,8% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

Sprzedaż detaliczna zrealizowana w I półroczu br. przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była w cenach stałych o 13,3% wyższa niż przed rokiem, przy czym w II kwartale br. wzrost był niższy niż w I kwartale (11,1% wobec 16,0%).

W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w okresie styczeń–czerwiec br. wzrost wyniósł 2,4% w ujęciu rocznym. Udział sprzedaży zrealizowanej przez te podmioty w sprzedaży detalicznej ogółem zmniejszył się o 1,8 pkt do 24,9%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej wysoki wzrost notowały jednostki prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 19,7%).

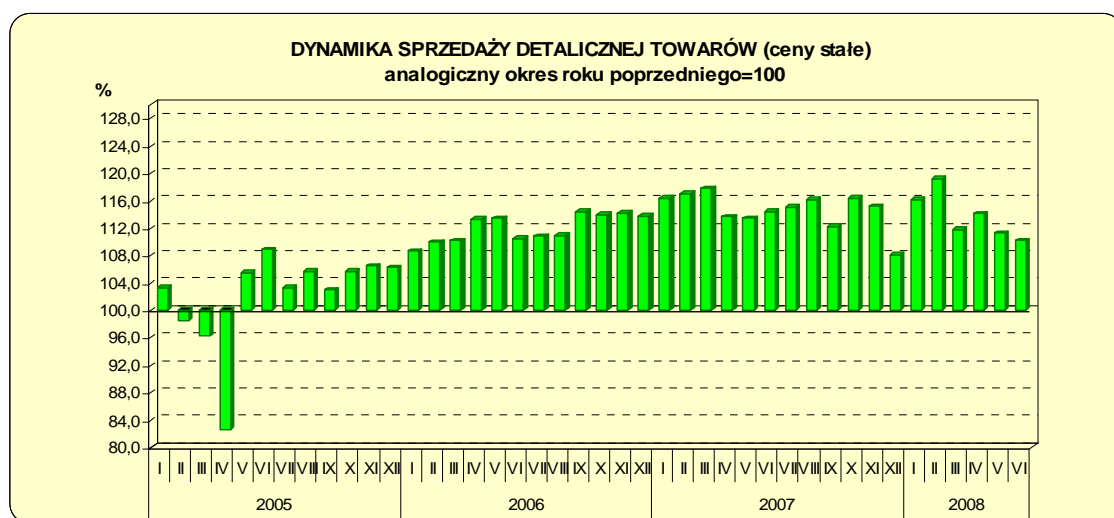
W czerwcu br. sprzedaż detaliczna była o 10,1% wyższa niż przed rokiem.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2007				2008				2007	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	I–VI	VI	I–VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100								struktura w %	
O g ó ł e m ^{a)}	117,4	114,1	112,8	112,2	116,0	111,1	113,3	110,1	100,0	100,0
w tym:										
pojazdy samochodowe, motocykle, części	128,5	140,2	139,0	137,4	128,8	112,1	119,7	103,6	10,9	10,7
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	112,2	108,1	101,7	107,1	109,9	102,9	106,1	107,4	17,8	18,0
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,7	104,4	106,2	97,3	105,1	100,1	102,4	98,0	24,9	26,7
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny ..	117,7	117,4	117,5	122,4	116,3	116,7	116,5	120,1	3,4	3,4
meble, rtv, agd	129,4	124,8	117,3	122,4	125,0	140,2	132,7	129,2	6,2	5,4
pozostałe	114,3	107,8	107,9	107,6	113,9	110,4	112,0	110,4	19,9	20,1

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I półroczu br. była o 13,5% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła w tym okresie o 18,3%, w tym największy wzrost notowały przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją wyrobów tytoniowych (o 73,6%), półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 24,9%), a także maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 23,5%).

W lipcu br. ogólny klimat **koniunktury** w przedsiębiorstwach handlu detalicznego oceniany jest optymistycznie, lecz nieco gorzej niż przed miesiącem. Nadal optymistyczne, chociaż ostrożniejsze od formułowanych w czerwcu, są również prognozy sprzedaży na najbliższe trzy miesiące. Podobnie jak przed rokiem, jedynie jednostki najmniejsze (o liczbie pracujących do 9 osób) negatywnie oceniają przyszłą sprzedaż oraz przyszłą sytuację finansową.

W lipcu br. główną barierą ograniczającą działalność ankietowanych firm jest nadal konkurencja na rynku (71% wskazań). Istotnymi barierami są również koszty zatrudnienia (63% wskazań w lipcu br., 62% w analogicznym miesiącu ub. roku) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu (55% wskazań w lipcu br., 54% w analogicznym miesiącu ub. roku).

Wśród wskazywanych źródeł finansowania w skali roku najbardziej znaczącym są fundusze własne (70% wskazań). Istotną rolę odgrywają również kredyt bankowy (27% wskazań) i kredyt kupiecki (24% wskazań).

W lipcu br., podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie (76% wskazań). Przedsiębiorstwa wykazują, że zaopatrują się także w krajowych zakładach produkcyjnych (37% wskazań) oraz dokonują zakupów bezpośrednio z importu (10% wskazań).

Transport

W I półroczu br. **sprzedaż usług**⁶ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych wzrosła o 2,9% w ujęciu rocznym. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, wzrost sprzedaży usług odnotowano w transporcie samochodowym.

⁶ Obejmującej wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Sprzedaż usług zrealizowanych w czerwcu br. była o 3,3% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I półroczu br. wyniosły 179,9 mln ton, tj. o 1,6% więcej niż przed rokiem. Wzrost przewozów ładunków obserwowano w transporcie samochodowym i transporcie lotniczym. W czerwcu br. przewieziono 30,6 mln ton ładunków, tj. o 1,1% mniej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym przewieziono w okresie styczeń-czerwiec br. 73,2 mln ton ładunków, tj. o 4,9% mniej w ujęciu rocznym. Spadek przewozów ładunków wystąpił w większości grup, z wyjątkiem wyrobów metalowych, węgla brunatnego, brykietów i koksu, pozostałych chemikaliów oraz drewna i korka. W czerwcu br. zanotowano spadek przewozów ładunków o 6,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, do poziomu 12,1 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków były o 0,9% większe niż w zeszłym roku (przed rokiem – mniejsze o 0,5%). W komunikacji wewnętrznej w I półroczu br. zanotowano spadek przewozów o ok. 5%. W komunikacji międzynarodowej, która tak jak przed rokiem stanowi ok. 47% ogólnych przewozów transportem kolejowym, zanotowano wzrost przewozów ładunków tranzytowych (o ok. 2%). Spadki odnotowano w przewozach ładunków eksportowanych (o ok. 9%) i ładunków importowanych (o ok. 2%).

Transportem samochodowym zarobkowym w I półroczu br. przewieziono 75,0 mln ton ładunków, tj. o 15,7% więcej niż przed rokiem, natomiast w czerwcu – 13,6 mln ton, (wzrost o 14,4%). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu z czerwcem ub. roku o 16,0%, a w stosunku do maja br. wzrósł o 0,2%. W ujęciu miesięcznym średniodobowe przewozy ładunków były większe o 0,9%.

Transportem rurociągowym w okresie styczeń-czerwiec br. przetłoczono 25,0 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 7,8% mniej niż przed rokiem, a w czerwcu br. – 3,6 mln ton (o 20,6% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku).

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w I półroczu br. wyniosły 1,7 mln ton, tj. o 30,3% mniej niż przed rokiem. W czerwcu br. przewieziono 0,4 mln ton ładunków – spadek o 29,2% w ujęciu rocznym.

Żegluga morską w I półroczu br. przewieziono 4,9 mln ton ładunków, o 12,4% mniej niż przed rokiem. W żegludze regularnej odnotowano spadek o ponad 20% w skali roku, natomiast w nieregularnej nastąpił wzrost o ok.1%. Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego spadły o ok. 38%, a przewozy pomiędzy obcymi portami wzrosły o ok.1%. W czerwcu br. przewozy wyniosły 0,9 mln ton (spadek o 8,8%).

W portach morskich przeładowano w okresie styczeń-czerwiec br. 24,0 mln ton ładunków, tj. o 7,7% mniej niż w analogicznym okresie 2007 r. Odnotowano zmniejszenie przeładunków większości grup, ładunków masowych ciekłych (o 19,7%) w tym ropy i przetworów naftowych (o 20,4%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 19,0%). Wzrosły przeładunki ładunków tocznych (o 5,0%) oraz kontenerów (o 5,2%).

Wzrost przeładunków odnotowano w portach: Świnoujście (o 16,9%), Police (o 10,5%) i Szczecin (o 9,5%). Spadek przeładunków nastąpił w portach: Gdynia (o 10,5%) i Gdańsk (o 20,9%).

W I półroczu br. **środkami komunikacji publicznej** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono 510,6 mln pasażerów, tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem. Wzrost przewozów nastąpił w transporcie lotniczym (o 22,1%), morskim (o 18,5%) i kolejowym (o 5,0%). Spadek odnotowano w transporcie samochodowym (o 5,2%) i w żegludze śródlądowej (o 21,6%).

Łączność

W I półroczu br. **sprzedaż usług** w jednostkach łączności ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) obejmująca wpływy za usługi pocztowe i kurierskie oraz za usługi telekomunikacyjne była w cenach stałych o ponad 8% wyższa niż przed rokiem (w okresie styczeń–czerwiec 2007 r. wyższa o ponad 2%), przy czym sprzedaż usług telekomunikacyjnych wzrosła o ponad 10% (przed rokiem o ponad 3%), natomiast sprzedaż usług pocztowych i kurierskich utrzymała się na poziomie zbliżonym do ub. roku. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku notowano wzrost przychodów za usługi telefonii ruchomej przy jednoczesnym spadku przychodów za usługi telefonii stacjonarnej.

W końcu czerwca br. liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłatą) **telefonii ruchomej (komórkowej)** wyniosła 41,7 mln (w tym 62,0% stanowią użytkownicy) i była o 7,9% większa niż przed rokiem oraz o 0,5% wyższa niż w końcu ub. roku. Na 100 mieszkańców przypadało 109,5 abonentów i użytkowników, wobec 101,5 przed rokiem oraz 108,9 w końcu ub. roku. Jest to jednak nadal niższy wskaźnik niż w wielu krajach UE (średnia dla krajów UE z października 2007 r. to 111,8). W I półroczu br. przybyło 219 451 abonentów i użytkowników, tj. o ok. 89% mniej niż przed rokiem.

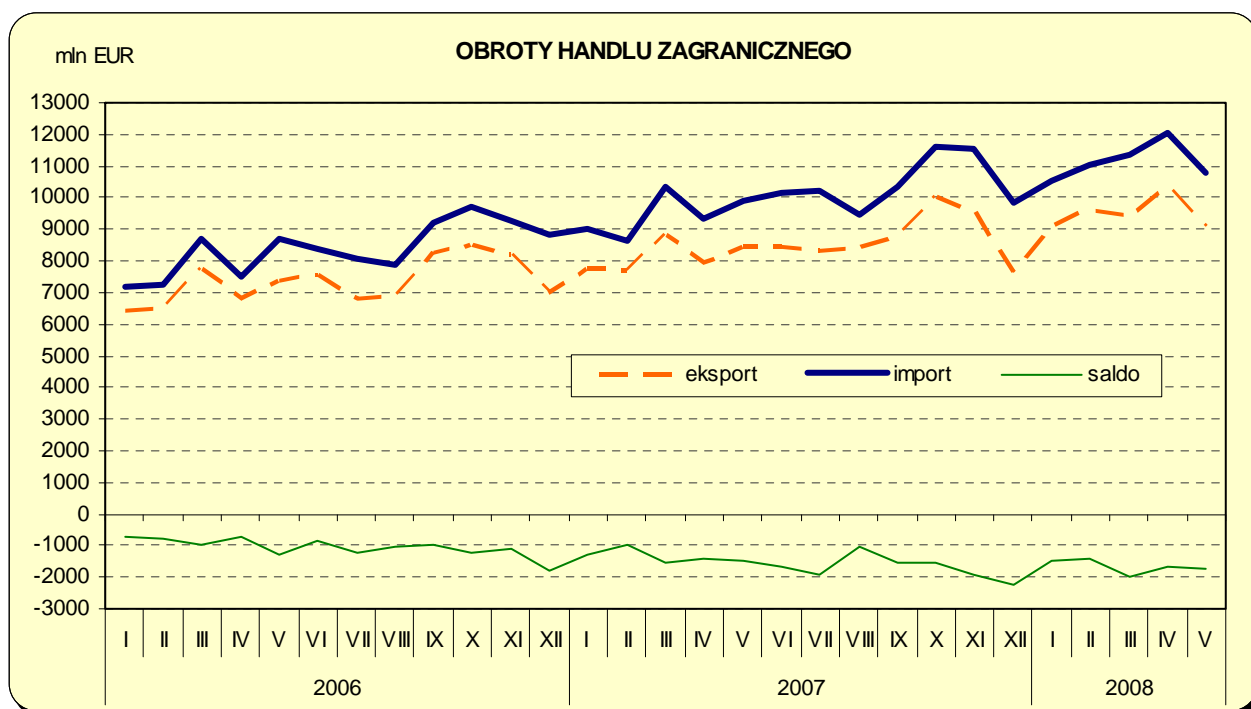
W pierwszym półroczu br. obserwowano dalszy spadek liczby telefonicznych łączy głównych (zapoczątkowany w 2005 r.), co jest związane z dynamicznym rozwojem telefonii ruchomej. W końcu I półrocza br. liczba **telefonicznych łączy głównych**⁷ w sieci publicznej telefonii przewodowej wyniosła ok. 9,7 mln i była o ok. 5% mniejsza niż w końcu ub. roku. Na 100 mieszkańców przypadało 25,5 łączy (w końcu ub. roku – ok. 27), co stanowi jeden z najniższych wskaźników w Europie. Liczba łączy ISDN⁸ w końcu czerwca br. wyniosła ok. 1,2 mln (w tym ponad 90% zainstalowano w miastach) i była o ok. 3% mniejsza niż w końcu ub. roku.

⁷ Standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

⁸ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–maj br. dynamika obrotów handlu zagranicznego w złotych była niższa niż przed rokiem. Import rósł nieco szybciej niż eksport. Obserwowano wzrost wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów - silniejszy z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej niż z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz ujemne salda w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Pogorszyła się relacja salda ogółem do eksportu. W imporcie ogółem wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne i z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne, a zmniejszył się - z przeznaczeniem na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż w okresie styczeń–maj ub. roku o 8,0% i wyniósł 168901,0 mln zł, a import wzrósł o 8,9% do 198547,9 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 29646,9 mln zł (przed rokiem minus 25894,2 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 17,1% do 47508,0 mln EUR, a po stronie importu – o 18,1% do 55837,7 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 8329,7 mln EUR (w okresie styczeń–maj ub. roku minus 6717,6 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 71802,7 mln USD i był wyższy o 33,5%, a import – 84367,9 mln USD, tj. o 34,6% wyższy niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 12565,2 mln USD (przed rokiem minus 8916,5 mln USD).

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–kwiecień br. był o 11,6% wyższy niż przed rokiem, a import - o 13,3%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 10,3%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 22,1%, a z krajami rozwijającymi się o 20,2%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 10,8%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 4,5%, a z krajów rozwijających się – o 19,8%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–kwiecień br. były niższe o 0,5%, a towarów importowanych – o 1,2% niż w analogicznym okresie ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem ukształtował się na poziomie niższym niż przed rokiem (100,7 wobec 101,1). Znacznie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, głównie na skutek wysokiej dynamiki cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, które wzrosły o 37,0% i obniżenia się, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego o 5,0% oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca o 3,7%. W rezultacie, wskaźnik terms of trade wyniósł 77,8 (wobec 108,5 w ub. roku). W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano korzystne relacje cen wynikające ze spadku cen importowanych towarów o 2,7%, przy wzroście cen towarów eksportowanych o 5,7% - wskaźnik terms of trade wyniósł 108,6 (wobec 109,7 w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 101,3 (wobec 99,2 przed rokiem).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–V 2008						2007	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–V 2007=100			I–V	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	168901,0	47508,0	71802,7	108,0	117,1	133,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	141038,1	39662,1	59869,2	105,7	114,6	130,5	83,5	85,3
w tym Unia Europejska	132083,6	37140,2	56034,9	105,6	114,5	130,3	78,2	80,0
w tym strefa euro	87822,2	24693,9	37249,5	105,0	113,8	129,5	52,0	53,5
Kraje rozwijające się	11053,4	3111,9	4733,9	125,0	135,7	155,6	6,5	5,6
Kraje Europy Śr.-Wsch.	16809,5	4734,0	7199,6	118,5	128,7	147,7	10,0	9,1
IMPORT	198547,9	55837,7	84367,9	108,9	118,1	134,6	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	138635,1	38999,7	58923,1	105,4	114,4	130,3	69,8	72,1
w tym Unia Europejska	124735,7	35089,1	52992,6	104,6	113,5	129,2	62,8	65,4
w tym strefa euro	95065,1	26739,4	40374,8	105,2	114,1	129,9	47,9	49,6
Kraje rozwijające się	36295,4	10202,5	15418,2	113,3	122,8	140,0	18,3	17,6
Kraje Europy Śr.-Wsch.	23617,4	6635,5	10026,6	125,9	136,2	155,1	11,9	10,3
SALDO	-29646,9	-8329,7	-12565,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	2403,0	662,4	946,1	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	7347,9	2051,1	3042,3	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-7242,9	-2045,5	-3125,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-25242,0	-7090,6	-10684,3	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-6807,9	-1901,5	-2827,0	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej obrotów w okresie styczeń–maj br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się udział krajów rozwiniętych, przy wzroście udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się. W porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, odnotowano wzrost eksportu do krajów Unii Europejskiej o 5,6% do 132083,6 mln zł oraz importu z UE o 4,6% do 124735,7 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 7347,9 mln zł wobec 5827,2 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 37140,2 mln EUR,

a w imporcie 35089,1 mln EUR i były większe niż przed rokiem odpowiednio o 14,5% i o 13,5%. Dodatkowo saldo wyniosło 2051,1 mln EUR wobec 1511,0 mln EUR w okresie styczeń–maj ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 78,2% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów 62,8% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,0% i 65,4% przed rokiem).

Wartość obrotów z **Niemcami** – głównym partnerem handlowym, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, wzrosła w eksporcie o 2,6% do poziomu 42071,6 mln zł (11830,7 mln EUR), a w imporcie o 5,5% do 46852,3 mln zł (13178,1 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 4780,7 mln zł (1347,4 mln EUR), wobec ujemnego salda 3399,9 mln zł (881,4 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec obniżył się w eksporcie ogółem z 26,2% w okresie styczeń–maj ub. roku do 24,9%, a w imporcie ogółem z 24,4% do 23,6%. W wymianie z Niemcami wg sekcji SITC zaobserwowano m.in. wzrost eksportu maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, żywności i zwierząt żywych, natomiast zmniejszyła się wartość eksportu m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie wzrosła m.in. wartość dostaw maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, chemikaliów i produktów pokrewnych, a zmniejszyła się wartość importu m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Włochy (6,4%), Francja (6,4%), W. Brytania (5,7%), Republika Czeska (5,5%), Rosja (5,0%), Niemcy (3,9%), Ukraina (3,7%), Szwecja (3,3%), Węgry (2,9%), a w imporcie – Rosja (9,9%), Chiny (7,4%), Włochy (6,6%), Francja (5,0%), Republika Czeska (3,6%), Niemcy (3,3%), W. Brytania (2,8%), Republika Korei (2,4%) oraz Belgia (2,3%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, wzrosły w eksporcie o 18,5% do poziomu 16809,5 mln zł (4734,0 mln EUR), a w imporcie - o 25,9% do 23617,4 mln zł (6635,5 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 6807,9 mln zł (minus 1901,5 mln EUR) wobec ujemnego salda 4582,0 mln zł (minus 1194,1 mln EUR) w okresie styczeń–maj ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 10,0% eksportu ogółem, a import – 11,9% importu ogółem (wobec odpowiednio 9,1% i 10,3% przed rokiem).

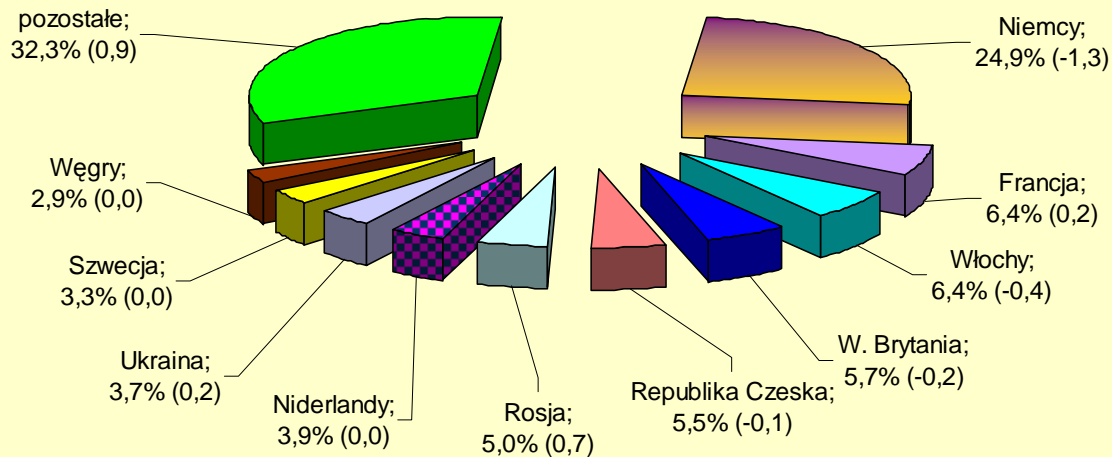
Po pięciu miesiącach br. **Rosja** zajmowała, podobnie jak przed rokiem, 6 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek. Eksport do Rosji zwiększył się o 24,4% i wyniósł 8411,9 mln zł (2367,9 mln EUR), natomiast import z Rosji wzrósł o 29,4% do poziomu 19681,6 mln zł, tj. 5526,3 mln EUR. Ujemne saldo obrotów wyniosło 11269,7 mln zł (minus 3158,4 mln EUR) wobec minus 8446,4 mln zł (minus 2195,3 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji zwiększył się w eksporcie ogółem z 4,3% w okresie styczeń–maj ub. roku do 5,0%, a w imporcie ogółem - z 8,3% do 9,9%.

W obrotach z Rosją wg sekcji SITC wzrósł eksport m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, różnych wyrobów przemysłowych oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, a zmniejszył się - żywności i zwierząt żywych. W imporcie, obok wzrostu wartości dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, zwiększyły się obroty m.in. chemikaliami i produktami pokrewnymi oraz surowcami niejadalnymi z wyjątkiem paliw, natomiast obniżył się import m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

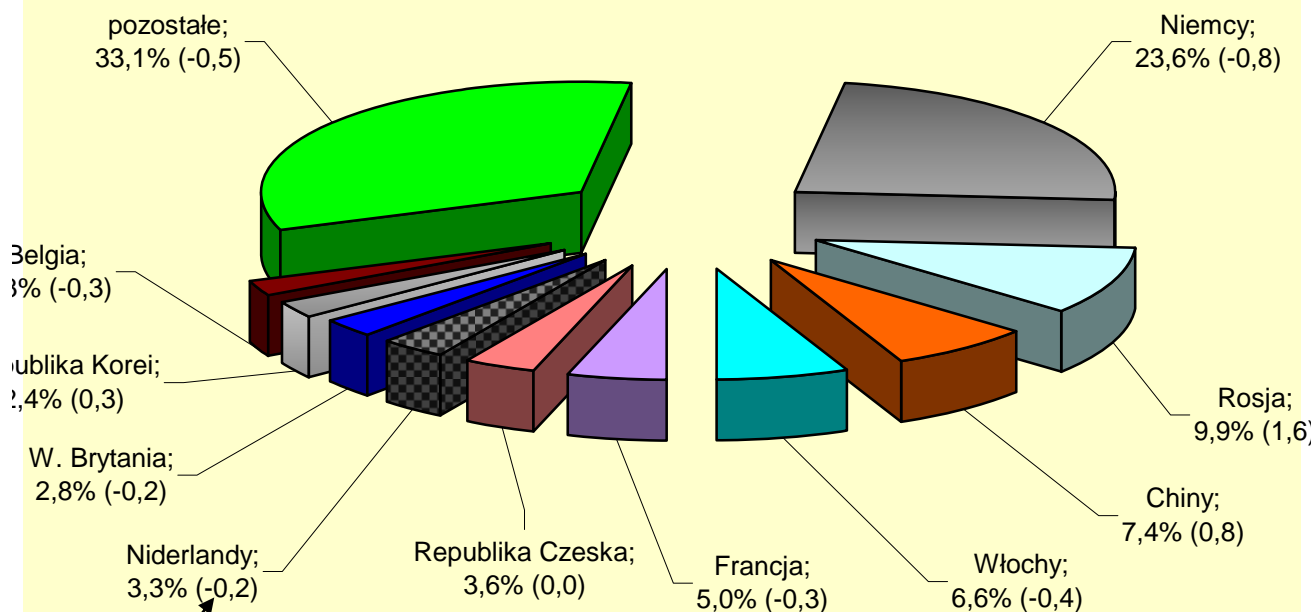
W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, odnotowano wzrost eksportu we wszystkich sekcjach z wyjątkiem sekcji oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne, gdzie odnotowano wyraźny spadek. W imporcie odnotowano wzrost obrotów m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, różnych wyrobów przemysłowych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz chemikaliów i produktów pokrewnych. Zmniejszył się natomiast import napojów i tytoniu oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W strukturze towarowej eksportu wzrósł udział m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a obniżył się - m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie zwiększył się udział przede wszystkim paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a najbardziej zmniejszył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–maj 2008 r.

eksport

import

Zmiany do I-V 2007 r. (w pkt)

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2008		I-V 2007	
	w mln zł	I-V 2007=100	struktura w %	
EKSPORT	168901,0	108,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	13342,6	108,1	7,9	7,9
Napoje i tytoń	1365,0	112,8	0,8	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	3906,8	101,4	2,3	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	6664,1	111,8	4,0	3,8
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	250,7	81,6	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	12757,7	112,4	7,6	7,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	37173,7	100,0	22,0	23,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	72165,3	113,6	42,7	40,6
Różne wyroby przemysłowe	21134,9	102,6	12,5	13,2
IMPORT	198547,9	108,9	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	10619,3	106,2	5,3	5,5
Napoje i tytoń	787,8	89,7	0,4	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	5982,4	109,7	3,0	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	22373,5	138,0	11,3	8,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	701,8	133,7	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	26323,5	105,9	13,3	13,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	38541,7	96,0	19,4	22,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	71774,9	110,2	36,2	35,7
Różne wyroby przemysłowe	16863,8	113,8	8,5	8,2

W porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 7,9% i wyniósł 15613,6 mln zł (4390,6 mln EUR), a import wzrósł o 6,8% i ukształtował się na poziomie 13354,9 mln zł (3757,2 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 2258,7 mln zł (633,4 mln EUR) wobec dodatniego salda 1964,5 mln zł (510,2 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 9,2%, przed rokiem - 9,3%, a w imporcie ogółem - 6,7% (w okresie styczeń–maj ub. roku 6,9%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2008							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-V 2007 =100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-V 2007 =100	struktura w %
			w zł				w zł	
Produkty rolno-spożywcze	15613,6	4390,6	107,9	100,0	13354,9	3757,2	106,8	100,0
Przetwory spożywcze	6826,6	1919,7	109,7	43,7	5038,9	1417,0	107,8	37,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5615,2	1579,5	105,1	36,0	2965,2	833,9	118,6	22,2
Produkty pochodzenia roślinnego	2847,0	800,2	112,0	18,2	4591,8	1293,0	96,4	34,4
Oleje i tłuszcze	324,8	91,2	89,1	2,1	759,0	213,3	133,7	5,7

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 12908,2 mln zł, tj. o 47,0% więcej niż w okresie styczeń–maj ub. roku, a import – 29588,9 mln zł, tj. o 14,2% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 16680,7 mln zł (przed rokiem minus 17117,9 mln zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 7,6%, a w imporcie – 14,9% (przed rokiem odpowiednio 5,6% i 14,2%).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w okresie styczeń–maj br. stanowiła 6,8% eksportu i 4,6% importu ogółem, wobec odpowiednio 8,2% i 4,9% przed rokiem.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 17,0% do 17,5% i z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** z 19,0% do 19,2%. W tych kategoriach odnotowano też największą dynamikę importu (wzrost odpowiednio o 12,0% i 9,9%). Wzrost importu towarów z przeznaczeniem na **zużycie pośrednie** wyniósł 7,8%, a jego udział zmniejszył się z 64,0% do 63,3%.

W strukturze **rozdysponowania eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, wzrósł udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 11,0% do 12,0% oraz udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** z 32,5% do 33,0%, obniżył się natomiast udział eksportu towarów na **zużycie pośrednie** z 56,5% do 55,0%. We wszystkich kategoriach ekonomicznych odnotowano wzrost eksportu towarów, w tym z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne o 17,4%, na cele konsumpcyjne o 9,9% i na zużycie pośrednie o 5,1%.

Struktura rozdysponowania importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2007	I-V 2008	I-V 2007=100
	struktura w %		
IMPORT	100,0	100,0	108,9
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne	17,0	17,5	112,0
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	75,3	76,2	113,4
środki transportu przemysłowe	24,7	23,8	107,7
Towary konsumpcyjne	19,0	19,2	109,9
w tym:			
towary nietrwałego użytku	28,5	27,8	107,3
samochody osobowe	19,7	21,0	116,8
Zużycie pośrednie	64,0	63,3	107,8
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone	52,3	47,9	98,8
paliwa i smary nieprzetworzone	12,0	15,4	138,5
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	14,0	13,9	107,0
części i akcesoria dla środków transportu	10,6	11,4	115,8
EKSPORT	100,0	100,0	108,0
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne	11,0	12,0	117,4
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	62,6	61,9	116,0
środki transportu przemysłowe	37,4	38,1	119,7
Towary konsumpcyjne	32,5	33,0	109,9
w tym:			
towary nietrwałego użytku	26,4	26,9	111,9
samochody osobowe	17,8	19,3	119,2
Zużycie pośrednie	56,5	55,0	105,1
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone	52,2	50,7	102,2
części i akcesoria dla środków transportu	23,0	23,2	105,9
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	12,6	13,7	114,4

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego w maju br.⁹ zamknął się głębszym niż w analogicznym okresie ub. roku, ujemnym saldem w kwocie 1602 mln EUR, wobec minus 1246 mln EUR. Na poziom salda wpłynął głównie wyższy (o 283 mln EUR) poziom deficytu w rozliczeniach obrotów towarowych.

Saldo obrotów towarowych w maju br. wyniosło minus 1240 mln EUR (w analogicznym okresie ub. roku minus 957 mln EUR). Pomimo wzrostu wpływów do 9782 mln EUR (o 1067 mln EUR, tj. o 12,2%), saldo pogorszyło się w wyniku zwiększenia wypłat za import – do 11022 mln EUR (o 1350 mln EUR, tj. o 14,0% więcej niż przed rokiem). Na poziom tego salda istotny wpływ miała tendencja umacniania się złotego wobec walut obcych, co ograniczyło rentowność eksportu, równocześnie generując dodatkowy popyt na import.

Saldo usług w maju br. było dodatnie w kwocie 80 mln EUR, wobec 201 mln EUR przed rokiem. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 1895 mln EUR (wzrost w stosunku do ub. roku o 232 mln EUR, tj. o 14,0%), a rozchody z tytułu importu usług 1815 mln EUR (wzrost o 353 mln EUR tj. o 24,1%).

Saldo dochodów w maju br. wyniosło minus 829 mln EUR (przed rokiem minus 798 mln EUR). Przychody z tytułu dochodów zrealizowano w wysokości 737 mln EUR, a rozchody w wysokości 1566 mln EUR (odpowiednio wzrost o 65 mln EUR i 96 mln EUR, tj. o 9,7% i 6,5% więcej niż przed rokiem).

Saldo transferów bieżących w maju br. było dodatnie w kwocie 387 mln EUR (przed rokiem 308 mln EUR). Do 785 mln EUR wzrosła wartość przychodów w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (o 142 mln EUR tj. o 22,1%), a wartość rozchodów wzrosła do 398 mln EUR (o 63 mln EUR tj. o 18,8%).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

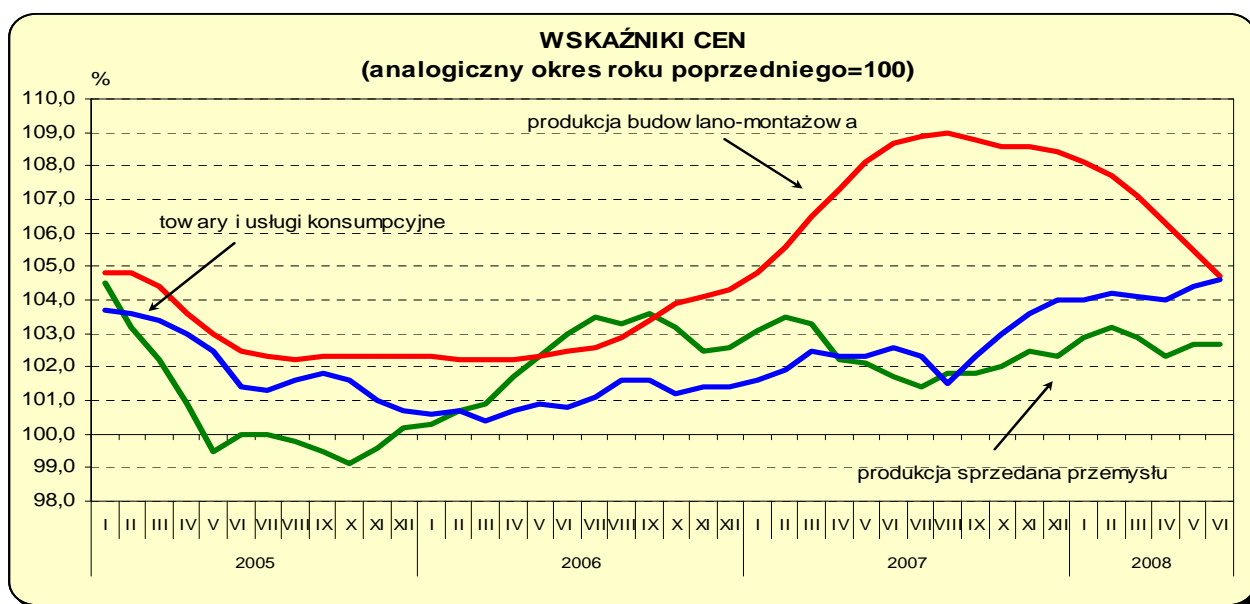
Wyszczególnienie	V 2007	V 2008	zmiana do V 2007
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-1246	-1602	-356
Saldo obrotów towarowych	-957	-1240	-283
Eksport	8715	9782	1067
Import	9672	11022	1350
Saldo usług	201	80	-121
Przychody	1663	1895	232
Rozchody	1462	1815	353
Saldo dochodów	-798	-829	-31
Przychody	672	737	65
Rozchody	1470	1566	96
Saldo transferów bieżących	308	387	79
Przychody	643	785	142
Rozchody	335	398	63

⁹ Opracowano na podstawie materiałów przekazanych przez NBP „Bilans Płatniczy”.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Ceny

W I półroczu br. wzrost cen konsumpcyjnych oraz cen producentów w przemyśle, w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, był wyższy od notowanego odpowiednio w roku poprzednim, natomiast w budownictwie – niższy. W przemyśle i budownictwie w II kwartale br. odnotowano spowolnienie tempa wzrostu cen. Wzrost cen konsumpcyjnych w II kwartale był wyższy niż w okresie styczeń–marzec br.

Według wstępnych danych, wzrost **cen produkcji sprzedanej przemysłu**, w porównaniu z grudniem ub. roku, w I półroczu br. był wyższy od notowanego przed rokiem (3,2%, wobec 2,8%). Wyższą dynamikę cen obserwowano w górnictwie oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, natomiast niższą w przetwórstwie przemysłowym. Ceny w górnictwie podniesiono o 12,7% (wobec wzrostu o 6,1% przed rokiem), w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 14,9%, a w górnictwie rud metali – o 8,8%. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę wzrost cen w I półroczu br. wyniósł 8,8% (wobec 3,5% przed rokiem), a w przetwórstwie przemysłowym – 2,0% (wobec 2,4%). W sekcji przetwórstwo przemysłowe znacznie wzrosły ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 22,2%) oraz metali (o 13,4%, w tym w produkcji żeliwa i stali oraz stopów żelaza – o 22,4%, przy spadku cen produkcji metali szlachetnych i nieżelaznych – o 7,3%). Podniesiono ceny wyrobów chemicznych (o 4,4%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 2,5%) oraz wyrobów z metali (o 0,9%). Ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w grudniu ub. roku. Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 1,8%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,1%).

W czerwcu br. w skali roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły, podobnie jak przed miesiącem, o 2,7%. Podobnie jak w maju, największy wzrost cen zanotowano w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 9,1%). Ceny w górnictwie wzrosły o 8,8%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 19,8%, przy spadku cen w górnictwie rud metali o 13,7%. W przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. w skali roku wzrost cen wyniósł 1,5%. Znacznie wzrosły m.in. ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 31,8%). Podnieśli ceny producenci m.in. wyrobów chemicznych (o 4,2%), artykułów spożywczych i napojów (o 3,3%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 1,4%, w tym cementu, wapna oraz gipsu – o 11,4%, wyrobów betonowych i gipsowych – o 7,2%, przy spadku cen produkcji ceramiki budowlanej – o 8,4%) oraz metali (o 1,2%). Zanotowano natomiast spadek m.in. cen wyrobów z metali (o 0,5%), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 4,5%) oraz produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,9%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** wzrosły w okresie styczeń–czerwiec br. o 2,1% (przed rokiem odpowiednio o 5,4%). W czerwcu br. w ujęciu rocznym wzrost cen produkcji budowlano-montażowej zwolnił do 4,7%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Grudzień roku poprzedniego=100				
VI.....	102,8	106,1	102,4	103,5	105,4
2008					
VI.....	103,2	112,7	102,0	108,8	102,1
2007	Miesiąc poprzedni=100				
I	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
II	100,3	99,9	100,3	100,0	100,8
III.....	100,5	101,7	100,4	100,1	101,0
IV.....	100,5	104,6	100,3	100,1	101,1
V	100,4	99,6	100,4	100,1	101,1
VI.....	100,5	100,3	100,6	100,1	100,9
VII	100,3	101,8	100,3	100,1	100,6
VIII.....	100,3	99,3	100,4	100,1	100,6
IX.....	100,0	99,6	100,0	100,0	100,5
X	99,7	101,2	99,5	100,0	100,5
XI.....	99,9	96,3	100,1	100,0	100,2
XII	99,3	98,4	99,2	100,0	100,2
2008					
I	101,2	109,6	100,6	102,3	100,3
II	100,6	101,8	100,3	102,2	100,5
III.....	100,2	101,4	100,2	100,1	100,4
IV.....	99,9	100,5	99,7	100,9	100,4
V	100,8	99,0	100,7	103,0	100,3
VI.....	100,5	100,1	100,5	100,1	100,2

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I	103,1	110,2	102,3	105,1	104,8
II	103,5	108,4	102,9	105,2	105,6
III	103,3	108,1	102,6	105,2	106,5
IV	102,2	105,5	101,7	103,5	107,3
V	102,1	100,8	101,9	103,6	108,1
VI	101,7	102,3	101,4	103,6	108,7
VII	101,4	100,6	101,1	103,6	108,9
VIII	101,8	100,6	101,6	103,7	109,0
IX	101,8	99,4	101,7	103,7	108,8
X	102,0	101,1	101,7	103,7	108,6
XI	102,5	100,7	102,4	103,8	108,6
XII	102,3	102,4	101,9	103,7	108,4
2008					
I	102,9	112,3	102,2	102,9	108,1
II	103,2	114,5	102,1	105,2	107,7
III	102,9	114,1	101,9	105,1	107,1
IV	102,3	109,6	101,3	106,0	106,3
V	102,7	108,9	101,5	109,1	105,5
VI	102,7	108,8	101,5	109,1	104,7
I-III	103,0	113,6	102,1	104,4	107,6
IV-VI	102,6	109,1	101,4	108,0	105,5
I-VI	102,8	111,3	101,8	106,2	106,5
2007					
I-III	103,3	108,9	102,6	105,2	105,6
IV-VI	102,0	102,8	101,7	103,6	108,0
VII-IX	101,7	100,2	101,4	103,7	108,9
X-XII	102,3	101,4	102,0	103,7	108,5
I-VI	102,7	105,7	102,1	104,4	106,8

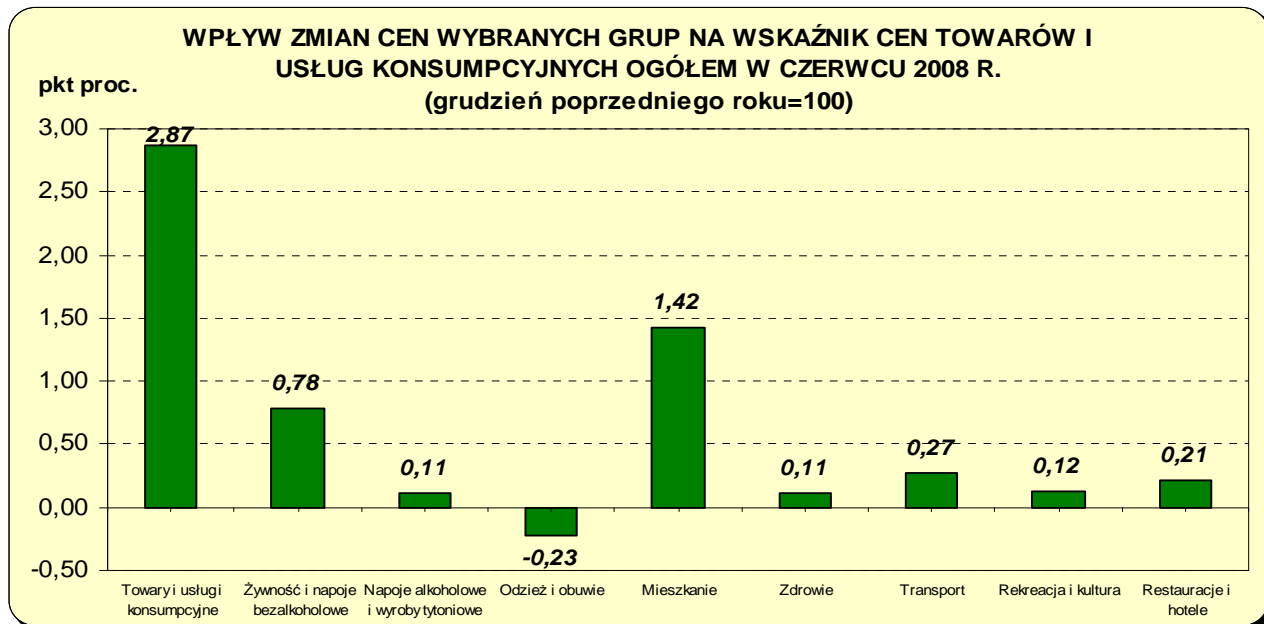
W skali miesiąca ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły w czerwcu br. w nieco mniejszym stopniu niż w maju (0,5% wobec 0,8%). Nieco wolniej niż w poprzednich pięciu miesiącach wzrosły ceny produkcji budowlano-montażowej (0,2%).

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen w przemyśle w I półroczu br., podobnie jak przed rokiem, wyniosło 0,5%. Wyższe niż przed rokiem było tempo wzrostu cen w górnictwie oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, natomiast w przetwórstwie przemysłowym było niższe. W budownictwie średnie miesięczne tempo wzrostu cen było niższe niż przed rokiem (0,4%, wobec 0,9%).

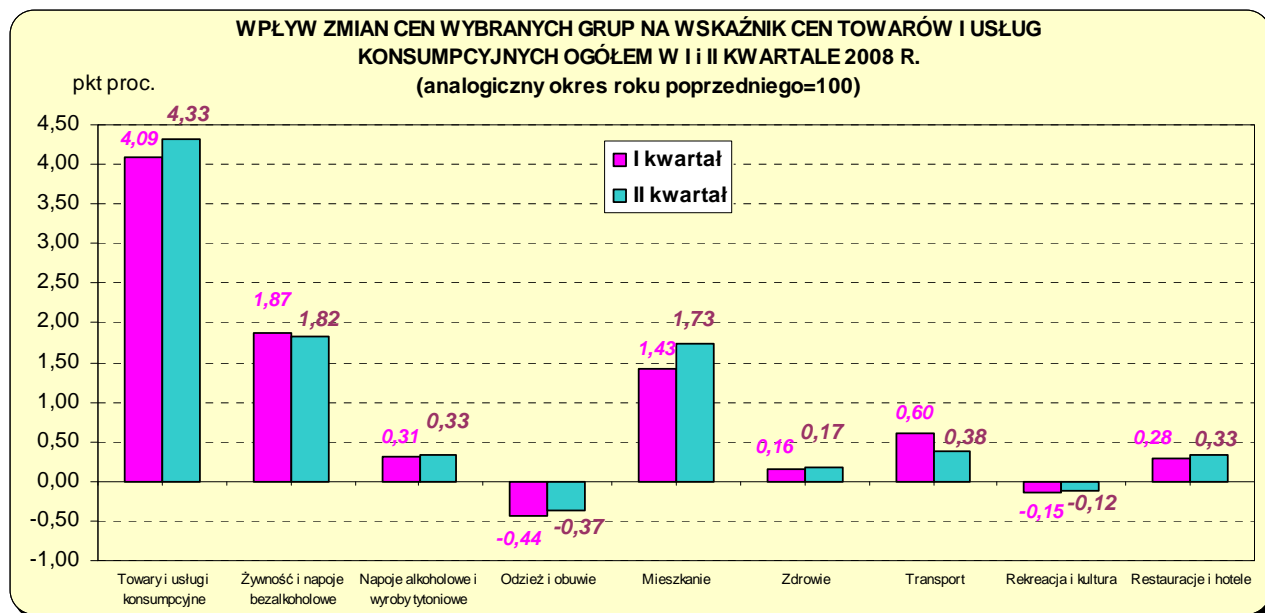
Średnie miesięczne tempo wzrostu cen w przemyśle i budownictwie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2007						2008		
	tempo wzrostu cen (w %) – kwartały								
	I-IV	I-II	I	II	III	IV	I	II	I-II
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	0,2	0,5	0,5	0,5	0,2	-0,4	0,7	0,4	0,5
górnictwo	0,2	1,0	0,5	1,5	0,2	-1,4	4,2	-0,1	2,0
przetwórstwo przemysłowe	0,2	0,4	0,4	0,4	0,2	-0,4	0,4	0,3	0,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,3	0,6	1,1	0,1	0,1	0,0	1,5	1,3	1,4
Ceny produkcji budowlano-montażowej	0,7	0,9	0,8	1,0	0,6	0,3	0,4	0,3	0,4

W okresie styczeń–czerwiec br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły w większym stopniu niż odpowiednio przed rokiem (2,9%, wobec 2,2%). Najwyższą dynamikę cen notowano dla towarów i usług w zakresie mieszkania, których podwyżki wpłynęły na wzrost ogólnego wskaźnika o 1,42 pkt proc. Wzrost cen żywności wpłynął na zwiększenie ogólnego wskaźnika o 0,72 pkt proc., natomiast spadek cen odzieży i obuwia wpłynął na obniżenie poziomu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych – o 0,23 pkt proc.

W czerwcu br. wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku (o 4,6%) był wyższy od notowanego w poprzednich miesiącach. Wzrost cen w I półroczu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku wyniósł 4,2%.

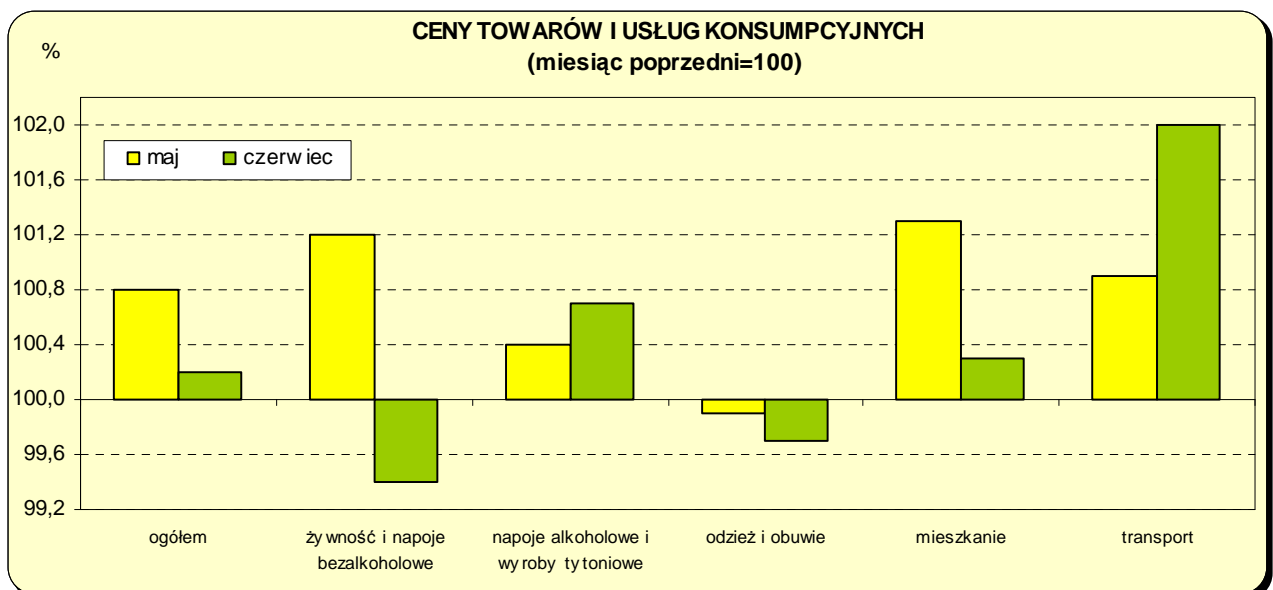
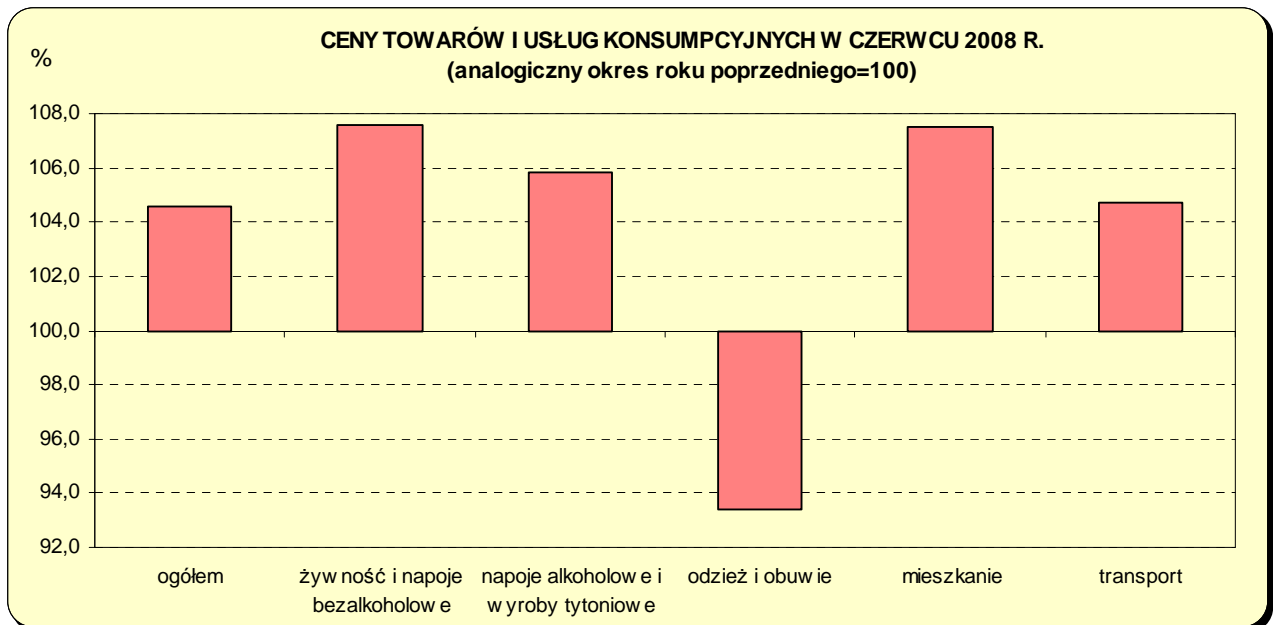
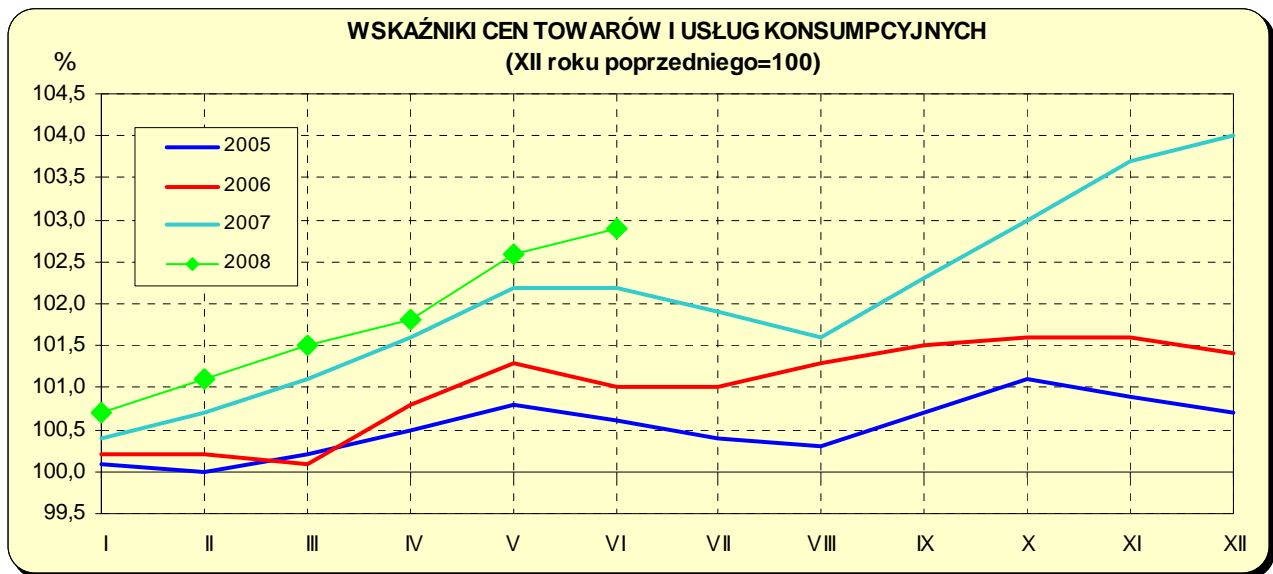

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalkoholowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2007	Grudzień roku poprzedniego=100										
VI	102,2	103,9	101,4	95,1	102,1	101,7	107,1	99,9	100,3	100,4	101,9
2008											
VI	102,9	103,0	102,0	95,7	105,8	102,2	103,0	100,6	101,7	101,1	103,7
2007	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,4	101,1	100,1	97,7	100,9	100,3	99,3	99,9	100,3	100,2	100,2
II	100,3	100,7	100,1	98,3	100,2	100,2	101,0	100,0	100,0	100,0	100,3
III	100,5	100,8	100,0	99,3	100,2	100,6	102,5	100,0	99,9	100,0	100,3
IV	100,5	100,9	100,1	99,9	100,3	100,2	101,9	100,0	99,9	100,0	100,3
V	100,5	101,2	100,3	100,0	100,3	100,2	100,8	100,0	100,0	100,0	100,4
VI	100,0	99,0	100,9	99,9	100,3	100,1	101,5	100,0	100,1	100,0	100,4
VII	99,7	98,4	101,4	98,8	100,2	100,2	100,3	100,0	100,5	100,3	100,4
VIII	99,6	99,4	101,1	98,8	100,2	100,1	99,8	98,1	97,9	100,0	100,2
IX	100,8	102,4	100,6	99,9	100,3	100,1	100,2	100,0	99,6	100,7	100,6
X	100,6	101,7	100,3	100,2	100,5	100,2	100,0	100,0	99,6	101,1	100,5
XI	100,7	101,5	100,2	100,2	100,3	100,1	101,3	100,0	99,9	100,1	100,6
XII	100,3	100,3	100,3	99,8	100,2	100,6	100,2	100,3	100,5	100,0	100,3
2008											
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
VI	100,2	99,4	100,7	99,7	100,3	100,3	102,0	100,4	101,0	100,1	100,7

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	101,6	102,8	101,6	92,2	103,4	101,2	98,1	102,1	102,1	101,1	102,5
II	101,9	103,2	101,7	92,5	103,4	101,3	99,4	102,1	102,2	101,1	102,7
III	102,5	104,3	101,8	92,5	103,6	101,8	102,0	102,1	102,2	101,1	102,8
IV	102,3	104,6	101,9	92,5	102,9	101,9	101,3	102,0	102,4	101,1	103,0
V	102,3	104,3	101,9	92,6	103,2	102,0	100,6	102,0	102,8	101,1	103,3
VI	102,6	104,4	102,5	92,6	103,5	102,0	102,2	102,0	102,9	101,1	103,4
VII	102,3	104,4	103,6	92,2	103,6	102,4	101,4	99,6	99,6	101,4	103,6
VIII	101,5	102,8	104,4	92,5	103,5	102,4	99,9	97,6	97,3	101,4	103,6
IX	102,3	105,1	104,8	92,7	103,5	102,4	101,3	97,5	97,4	101,7	103,8
X	103,0	106,6	105,0	92,8	103,6	102,5	103,9	97,6	97,4	102,5	104,0
XI	103,6	107,6	105,1	92,9	103,7	102,5	106,5	97,9	97,8	102,5	104,4
XII	104,0	107,9	105,4	92,9	103,9	103,1	108,9	98,1	98,2	102,6	104,5
2008											
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
VI	104,6	107,6	105,8	93,4	107,5	103,6	104,7	98,7	99,1	103,2	106,3
I-III	104,1	107,4	105,6	92,5	105,9	103,2	106,9	98,4	98,0	103,1	105,2
IV-VI	104,3	107,1	105,9	93,5	107,1	103,4	104,2	98,5	98,4	103,2	106,0
I-VI	104,2	107,3	105,7	93,0	106,5	103,3	105,5	98,4	98,2	103,2	105,6
2007											
I-III	102,0	103,4	101,7	92,4	103,5	101,4	99,8	102,1	102,2	101,1	102,7
IV-VI	102,4	104,4	102,1	92,6	103,2	102,0	101,4	102,0	102,7	101,1	103,2
VII-IX	102,0	104,1	104,2	92,5	103,5	102,4	100,9	98,2	98,1	101,5	103,7
X-XII	103,5	107,4	105,2	92,8	103,7	102,7	106,4	97,9	97,8	102,5	104,3
I-VI	102,2	103,9	101,9	92,5	103,3	101,7	100,6	102,1	102,4	101,1	102,9

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w czerwcu br. były wyższe niż w grudniu ub. roku o 3,0% (wobec wzrostu o 3,9% przed rokiem). Najbardziej podniesiono ceny warzyw i tłuszczów roślinnych (po 9,0%). Ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły o 4,7%, w tym ryżu – o 20,6%, makaronów – o 7,1%, pieczywa – o 4,4% oraz mąki – o 1,5%. Podrożało również m.in. mięso (o 3,8%), ryby (o 1,4%) oraz artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,3%). Obniżki cen dotyczyły m.in. owoców (o 0,6%), tłuszczów zwierzęcych (o 9,2%) oraz cukru (o 10,3%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 2,6%.

W czerwcu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku wyniósł 7,6% (wobec wzrostu o 4,4% odpowiednio przed rokiem). Największy wpływ na wzrost wskaźnika cen żywności i napojów bezalkoholowych miał wzrost cen pieczywa i produktów zbożowych (o 14,2%, w tym ryżu – o 30,7%, pieczywa – o 17,0% oraz mąki – o 14,0%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 13,1%) oraz mięsa (o 6,5%, w tym mięsa wieprzowego – o 11,5%, wędlin – o 7,7%, a także mięsa wołowego – o 4,3%, przy spadku cen drobiu – o 2,8%). Znacznie podniesiono również ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 14,6%) oraz owoców (o 10,5%). Ceny ryb wzrosły o 2,7%. Ceny warzyw obniżono o 3,4%, a cukru – o 12,1%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5,5%.

W I półroczu br. **napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe** podrożały o 2,0% (wobec wzrostu o 1,4% w analogicznym okresie ub. roku). Ceny wyrobów tytoniowych podniesiono o 2,3%, a napojów alkoholowych – o 1,8%. W czerwcu br. wyroby tytoniowe były o 11,5% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe – o 2,7%.

W I półroczu br. ceny **odzieży i obuwia** obniżono nieco mniej niż przed rokiem (o 4,3%), przy czym obuwiu było w czerwcu br. o 6,1% tańsze niż w grudniu ub. roku, a odzież – o 3,6%. Ceny obuwia były niższe niż w czerwcu ub. roku o 10,1%, a odzieży – o 5,2%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **mieszkaniami** w I półroczu br. był wyższy o 5,8% w porównaniu z grudniem ub. roku (wobec 2,1% przed rokiem). Za najem mieszkania płacono o 3,0% więcej niż w grudniu ub. roku. Opłaty związane z wywozem nieczystości (śmieci) wzrosły o 36,8%, z usługami kanalizacyjnymi – o 8,2%, a z zaopatrywaniem w wodę – o 5,3%. Podniesiono także ceny energii elektrycznej (o 11,5%), gazu (o 11,0%), opału (o 5,3%) oraz energii cieplnej (o 1,6%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły w I półroczu br. o 1,2%. Podniesiono ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 4,1%), a obniżono sprzętu gospodarstwa domowego (o 0,7%).

Wzrost cen związanych z mieszkaniami w czerwcu br. wyniósł 7,5% w skali roku (wobec 3,5% odpowiednio przed rokiem). Za najem mieszkania płacono o 5,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Opłaty związane z wywozem nieczystości (śmieci) podniesiono o 39,4%, z usługami kanalizacyjnymi – o 9,8% oraz z zaopatrywaniem w wodę – o 6,4%. Nośniki energii podrożały o 10,0%. Podniesiono ceny gazu (o 13,3%), opału (o 12,7%), energii elektrycznej (o 11,5%) oraz energii cieplnej (o 3,1%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły o 2,1%. Ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe o 6,3% w skali roku, natomiast ceny sprzętu gospodarstwa domowego – niższe o 1,3%.

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** podrożały w okresie sześciu miesięcy br. o 2,2% (wobec wzrostu o 1,7% przed rokiem). Ceny usług ambulatoryjnych i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 3,6% (w tym usług stomatologicznych – o 4,2%, a usług lekarskich – o 2,9%). Ceny artykułów farmaceutycznych podniesiono o 1,6%. W czerwcu br. artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 3,6% droższe niż przed rokiem. Usługi stomatologiczne podrożały o 6,5%, a usługi lekarskie – o 4,4%. Ceny artykułów farmaceutycznych podniesiono o 3,0%.

Ceny w zakresie **transportu** w odniesieniu do grudnia ub. roku, w okresie styczeń–czerwiec br. wzrosły w mniejszym stopniu niż przed rokiem (3,0%, wobec 7,1%). Usługi transportowe podrożały o 4,4%, w tym transport lotniczy i morski – o 18,5%, pasażerski transport drogowy – o 3,4% oraz pasażerski transport kolejowy – o 2,3%. Ceny paliw do prywatnych środków transportu wzrosły o 4,1%. Ceny środków transportu były w czerwcu br. o 0,2% niższe niż w grudniu ub. roku.

W skali roku wzrost cen towarów i usług w zakresie transportu wyniósł 4,7%. Paliwa do prywatnych środków transportu podrożały o 7,5% (w tym gaz ciekły – o 11,0%), usługi transportowe – o 4,4%, natomiast ceny środków transportu obniżono o 0,8%.

W czerwcu br. ceny w zakresie **łączy** były o 0,6% wyższe do notowanych w grudniu ub. roku. Opłaty za usługi pocztowe podniesiono o 1,8%, a ceny sprzętu i usług telekomunikacyjnych – o 0,6%. W ujęciu rocznym ceny w zakresie łączności obniżono o 1,3%.

Ceny towarów i usług w zakresie **rekreacji i kultury** wzrosły w okresie styczeń–czerwiec br. o 1,7% (wobec wzrostu o 0,3% przed rokiem). Było to spowodowane m.in. wzrostem opłat za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 8,2%). Zanotowano spadek cen sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 7,7%). W skali roku ceny związane z rekreacją i kulturą w czerwcu br. były niższe o 0,9%.

Opłaty w zakresie **edukacji** były o 1,1% wyższe niż w grudniu ub. roku oraz o 3,2% wyższe niż przed rokiem.

Ceny w **restauracjach i hotelach** w okresie styczeń–czerwiec podniesiono o 3,7%. W czerwcu były one o 6,3% wyższe niż przed rokiem.

Spośród **innych towarów i usług** w czerwcu br. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych były o 5,6% wyższe niż przed rokiem. Obniżono natomiast ceny usług ubezpieczeniowych (o 2,1%).

W czerwcu br. miesięczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był niższy niż w maju i wyniósł 0,2%. Obniżki cen, podobnie jak przed rokiem, dotyczyły żywności (o 0,7%, wobec 1,1% przed rokiem), w tym obserwowano m.in. sezonowy spadek cen owoców (o 16,3%) i warzyw (o 2,7%). Obniżono ceny cukru (o 2,1%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,5%) oraz ryb (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny mięsa (o 2,0%), pieczywa i produktów zbożowych oraz olejów i pozostałych tłuszczów (po 0,9%). Ceny napojów bezalkoholowych

podniesiono o 0,3%. Ze względu na wzrost cen paliw (o 3,3%) oraz usług transportowych (o 2,2%) ceny towarów i usług w zakresie transportu wzrosły o 2,0%.

W I półroczu br. średnie miesięczne tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych było wyższe od notowanego w okresie sześciu miesięcy ub. roku (0,5%, wobec 0,4%). Najwyższe tempo wzrostu cen w I półroczu zanotowano w zakresie towarów i usług związanych z mieszkaniem (0,9%).

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2007						2008		
	tempo wzrostu cen (w %) – kwartały								
	I-IV	I-II	I	II	III	IV	I	II	I-II
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	0,3	0,4	0,4	0,3	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5
żywność i napoje bezalkoholowe	0,6	0,6	0,9	0,4	0,0	1,2	0,6	0,4	0,5
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	0,4	0,2	0,1	0,4	1,0	0,3	0,2	0,4	0,3
odzież i obuwie	-0,6	-0,8	-1,6	-0,1	-0,8	0,1	-1,3	-0,2	-0,7
mieszkanie.....	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	1,3	0,6	0,9
zdrowie.....	0,3	0,3	0,4	0,2	0,1	0,3	0,4	0,3	0,4
transport	0,7	1,2	0,9	1,4	0,1	0,5	-0,1	1,0	0,5
łączność	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,6	0,1	0,1	0,1	0,1
rekreacja i kultura.....	-0,2	0,1	0,1	0,0	-0,7	0,0	0,1	0,4	0,3
edukacja	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3	0,4	0,3	0,1	0,2

W I półroczu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, na skutek wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw znacznie przewyższającego wzrost cen konsumpcyjnych zwiększyła się **siła nabywcza** płac w odniesieniu do większości towarów żywnościowych. Relatywnie tańsze był m.in. cukier, warzywa, ryby, mięso, napoje bezalkoholowe, jak również towary i usługi nieżywnościowe, tj. odzież i obuwie, towary i usługi w zakresie rekreacji i kultury, łączności, napoje alkoholowe, towary i usługi w zakresie edukacji, zdrowia, transportu, restauracji i hoteli, a także większość towarów związanych z wyposażeniem mieszkania. Relatywnie droższe były natomiast m.in. owoce, artykuły w grupie „mleko, sery i jaja”, oleje i pozostałe tłuszcze, pieczywo i produkty zbożowe, wyroby tytoniowe oraz opłaty w zakresie wywozu nieczystości (śmieci).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie lipiec 2007 r. – czerwiec 2008 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,6% (wobec 3,4% w okresie czerwiec 2007 r. – maj 2008 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹⁰ wzrosły w tym okresie o 3,7%.

¹⁰ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2008 r. – struktura spożycia z 2006 r. w cenach grudnia 2007 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W I półroczu br., przy nadal wysokiej dynamice płac nominalnych brutto i znaczącym wzroście cen konsumpcyjnych, wynagrodzenia realne rosły w tempie zbliżonym do notowanego w II półroczu ub. roku, przy czym ich wzrost był nieco szybszy w II kwartale br. niż w I. W rezultacie przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, w II kwartale br. siła nabywcza przeciętnych miesięcznych rent i emerytur brutto w obydwu systemach była wyższa niż przed rokiem (w I kwartale br. notowano spadek siły nabywczej tych świadczeń). W całym I półroczu br. obserwowano wzrost realnych rent i emerytur jedynie w systemie pracowniczym.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. wyniosło 3101,20 zł i było o 11,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,4% w okresie styczeń–czerwiec 2007 r.). Podobnie jak w poprzednich okresach, największa dynamika płac notowana była w budownictwie (wzrost o 16,5%). Wyższy niż przeciętnie wzrost wynagrodzeń obserwowano również w górnictwie (14,4%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (13,8%). W pozostałych sekcjach notowano dość wyrównane tempo wzrostu płac, w granicach od 11,5% w handlu i naprawach do 9,2% w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę. Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach/grupach: górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 16,5%), wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 16,4%), transport lądowy i rurociągowy (o 14,1%), sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw (o 13,9%) oraz produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 13,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu br. ukształtowało się na poziomie 3215,32 zł, tj o 12,0% wyższym niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 9,3% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem				bez wypłat z zysku	
	VI 2008		I–VI 2008			
	w zł	VI 2007=100	w zł	I–VI 2007=100	w zł	I–VI 2007=100
Sektor przedsiębiorstw	3215,32	112,0	3101,20	111,7	3096,96	111,9
w tym:						
Przemysł	3261,05	111,2	3111,29	110,9	3104,87	111,2
górnictwo.....	5979,66	120,4	5054,63	114,4	5046,16	115,3
przetwórstwo przemysłowe..	2972,03	110,8	2874,23	111,1	2868,39	111,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	4110,92	106,1	4080,46	109,2	4069,12	110,0
Budownictwo	3341,26	115,2	3212,83	116,5	3212,25	116,5
Handel i naprawy	2956,49	110,8	2928,17	111,5	2927,19	111,5
Hotele i restauracje	2235,49	107,7	2240,07	109,5	2237,09	109,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3402,57	113,8	3322,33	111,4	3317,20	111,5
Obsługa nieruchomości i firm	3287,91	115,5	3194,49	113,8	3192,92	113,8

W I półroczu br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw zwiększył się w skali roku o 18,0% (wobec wzrostu o 13,2% przed rokiem).

W **sektorze publicznym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w I półroczu br. ukształtowało się na poziomie 3551,25 zł (o 12,0% większym niż przed rokiem), a w czerwcu – 3725,50 zł (tj. o 12,4% większym niż w analogicznym miesiącu ub. roku). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w I półroczu br. wyniosła 3008,08 zł (wzrost o 12,0% w skali roku) i podobnie jak przed rokiem stanowiła 84,7% przeciętnej płacy w sektorze publicznym. W czerwcu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wyniosło 3109,98 zł (tj. o 12,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Sila nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. była o 7,4% wyższa niż w okresie styczeń–czerwiec 2007 r. (wobec wzrostu odpowiednio o 6,2% przed rokiem). W czerwcu br., przy szybszym niż w maju nominalnym wzroście przeciętnych wynagrodzeń w skali roku oraz dość wysokiej dynamice cen towarów i usług konsumpcyjnych, płaca realna brutto zwiększyła się o 7,3% w ujęciu rocznym (w czerwcu ub. roku notowano wzrost o 6,6%).

Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz realne emerytury i renty brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2007				2008			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI
	analogiczny okres roku poprzedniego=100							
Wynagrodzenia realne.....	105,9	106,5	108,1	106,5	107,2	107,7	107,4	107,3
Emerytury i renty realne z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	103,6	99,2	99,5	98,1	99,8	105,3	102,6	105,5
Emerytury i renty realne rolników indywidualnych	102,1	97,7	97,9	96,4	97,5	101,4	99,4	101,0

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I półroczu br. wyniosła 1390,22 zł i była o 7,6% większa niż przed rokiem, a jej siła nabywcza zwiększyła się o 2,6%. W czerwcu br. ukształtowała się ona na poziomie 1444,18 zł, tj. o 11,2% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza tych świadczeń wzrosła o 5,5%.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w I półroczu br. wyniosła 848,14 zł i była o 4,3% wyższa niż przed rokiem, natomiast realnie zmniejszyła się o 0,6%. W czerwcu br. przeciętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 861,16 zł, tj. o 6,5% wyższym niż w czerwcu 2007 r., a jej siła nabywcza zwiększyła się o 1,0%.

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008			
	I-VI	VII-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. osób.....	9182,9	9195,0	9217,9	9223,0	9220,4	9240,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	100,3	100,5	100,5	100,3	100,4	100,5
Pobierający emerytury i renty: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7638,9	7678,5	7719,7	7739,3	7729,5	7760,9
rolników indywidualnych w tys. osób.....	1544,0	1516,5	1498,2	1483,7	1490,9	1479,1
Przeciętna emerytura i renta ^{a)} : z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1292,51	1305,17	1346,76	1433,55	1390,22	1444,18
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,1	102,0	104,5	110,6	107,6	111,2
rolników indywidualnych w zł	813,21	814,39	829,98	866,75	848,14	861,16
analogiczny okres poprzedniego roku=100	102,6	100,3	102,1	106,5	104,3	106,5

^{a)} Wzrost w 2008 r. wynika z waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, przeprowadzonej w marcu na podstawie ustawy z dn. 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2007 Nr 191, poz. 1368).

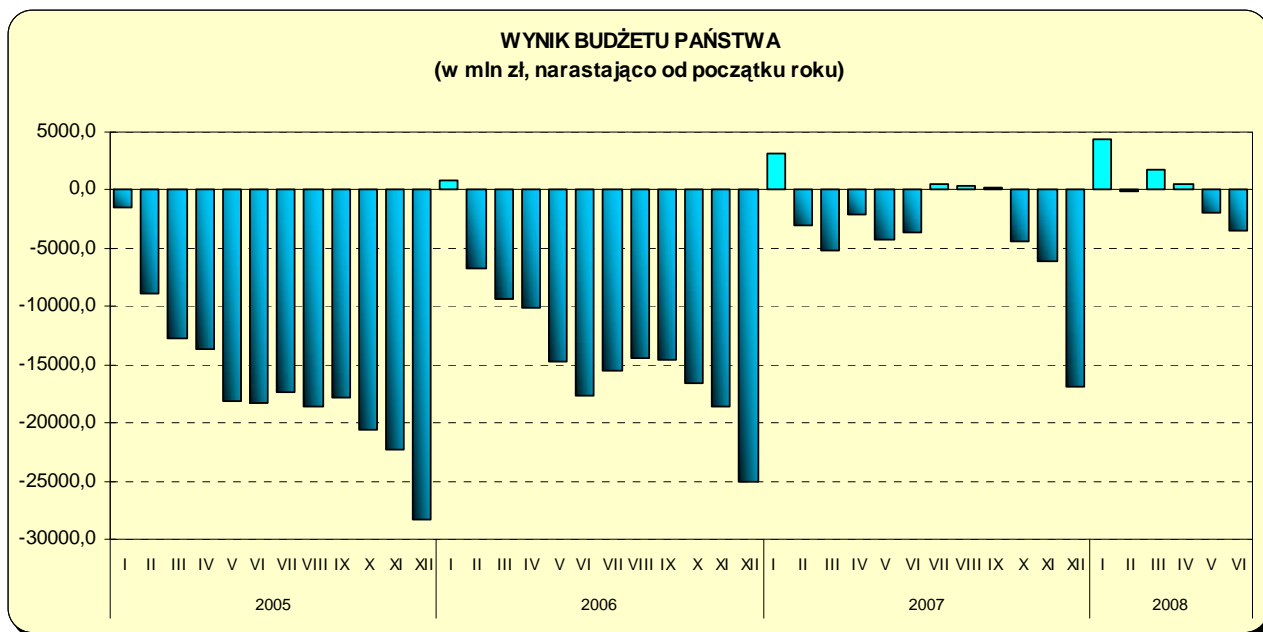
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 9220,4 tys. osób i w ujęciu rocznym zwiększyła się o 0,4%. Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7729,5 tys. osób, (tj. o 1,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), a z rolniczego – 1490,9 tys. osób (o 3,4% mniej niż przed rokiem).

Kwota brutto zasiłków dla bezrobotnych (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w I półroczu br. 769,6 mln zł, tj. o 17,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. wypłacono bezrobotnym 120,1 mln zł, tj. o 3,5% mniej niż w maju br. oraz o 14,7% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu zasiłków i świadczeń przedemerytalnych w I półroczu br. wypłacono 1581,0 mln zł, tj. o 22,7% mniej niż przed rokiem, a w czerwcu br. – 224,3 mln zł, tj. o 30,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku i o 15,9% mniej niż w maju br.

Budżet państwa

W okresie styczeń–czerwiec br. **dochody** budżetu państwa¹¹ wyniosły 127572,9 mln zł, **wydatki** – 131029,2 mln zł, **deficyt** – 3456,3 mln zł (odpowiednio 45,3%, 42,4%, 12,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.).

¹¹ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–czerwiec 2008 r.”

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2008 r.	I–VI 2008				I–VI 2007
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I–VI 2007=100	struktura	
		w mln zł	w %			
Ogółem dochody	281892,1	127572,9	45,3	110,6	100,0	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	246610,0	118961,6	48,2	108,3	93,2	95,3
podatki pośrednie.....	164890,0	78137,2	47,4	109,5	61,2	61,9
w tym podatek akcyzowy	52200,0	23950,8	45,9	104,8	18,8	19,8
podatek dochodowy od osób prawnych	27150,0	14175,1	52,2	118,6	11,1	10,4
podatek dochodowy od osób fizycznych	36154,0	17900,4	49,5	106,0	14,0	14,6
dochody państwowych jednostek budżetowych ^{a)}	17085,6	8103,3	47,4	x	6,4	x
w tym wpływy z cła	1993,0	837,9	42,0	102,7	0,7	0,7
pozostałe dochody	1330,4	645,6	48,5	x	0,5	0,9
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi ^{a)}	35282,1	8611,3	24,4	x	6,8	x
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	15078,0	4978,6	33,0	x	3,9	x
fundusze strukturalne i inne	20204,1	3632,7	18,0	x	2,9	x
Ogółem wydatki	308982,7	131029,2	42,4	110,1	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	21885,1	8298,8	37,9	85,5	6,3	8,2
obsługa zadłużenia zagranicznego	5924,5	3819,6	64,5	102,4	2,9	3,1
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12080,1	6291,1	52,1	x	4,8	x
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14998,9	6976,9	46,5	100,9	5,3	5,8
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	33230,0	11471,5	34,5	147,4	8,8	6,5
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	40685,0	23810,5	58,5	110,9	18,2	18,0
Deficyt	-27090,6	-3456,3	12,8	x	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe	20117,0	3650,5	18,1	x	x	x
źródła zagraniczne	6973,6	-194,2	x	x	x	x

^{a)} Od kwietnia 2007 r. z dochodów państwowych jednostek budżetowych została wyłączona pozycja „Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi”, w związku z powyższym dane są nieporównywalne z poprzednio publikowanymi.

W okresie styczeń–czerwiec br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 5,1 pkt niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 9,5%, w tym z podatku akcyzowego o 4,8%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 61,2% i 18,8%, wobec 61,9% i 19,8% w okresie styczeń–czerwiec 2007 r. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 6,4%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były o 18,6% wyższe niż przed rokiem, wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych były wyższe o 6,0%, a ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 11,1% i 14,0% (wobec odpowiednio 10,4% i 14,6% w okresie styczeń–czerwiec 2007 r.). Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–czerwiec br. 6,8% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – 3,9% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–czerwiec br. była o 3,6 pkt niższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 23810,5mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe za lipiec br. – 2363,5 mln zł) i stanowiły 58,5% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 18,2% wobec 18,0% w okresie styczeń–czerwiec 2007 r. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 9,2% wydatków ogółem (przed rokiem 11,3%). Wzrost w stosunku do okresu styczeń–czerwiec 2007 r. wykazały dotacje dla: Funduszu Emerytalno-Rentowego o 0,9%, Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o 47,4%.

W okresie styczeń–maj 2008 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 9,7% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,2% (wobec 17,0% w analogicznym okresie 2007 r.).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–V 2008			I–V 2007	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	2007=100	struktura	
				w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	19046,9	36,9	109,7	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	700,8	24,8	116,3	3,7	3,5
nauka	459,4	38,6	112,6	2,4	2,3
oświata i wychowanie	438,9	40,9	115,0	2,3	2,2
szkolnictwo wyższe	7,3	27,5	107,4	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	66,6	36,2	117,0	0,3	0,3
ochrona zdrowia	922,4	35,4	113,8	4,8	4,7
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	34,5	47,0	140,8	0,2	0,1
administracja publiczna	3388,8	41,4	101,7	17,8	19,2
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	652,4	39,8	111,7	3,4	3,4
wymiar sprawiedliwości	3293,2	40,6	112,0	17,3	16,9
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa ..	3973,8	41,2	112,0	20,9	20,4
obrona narodowa	3637,3	33,4	112,0	19,1	18,7

Pieniądz

Stan zasobów pieniądza wyniósł w końcu I półrocza br. 605702,5 mln zł i był o 44048,8 mln zł (o 7,8%) wyższy niż w końcu grudnia ub. roku i o 84320,4 mln zł (o 16,2%) większy niż przed rokiem.

Czynniki kreacji pieniądza – stan na koniec okresu:

Wyszczególnienie	VI 2007	XII 2007	VI 2008	zmiana w stosunku do	
				VI 2007	XII 2007
	w mln zł				
Stan zasobów pieniądza ogółem	521382,1	561653,7	605702,5	84320,4	44048,8
aktywa zagraniczne netto	146440,7	122646,9	94260,1	-52180,6	-28386,8
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	61653,9	61939,1	75355,1	13701,2	13416,0
należności	422265,6	477462,4	538688,9	116423,3	61226,5
saldo pozostałych pozycji (netto)	-108978,2	100394,6	102601,6	6376,6	-2207,0

Głównym czynnikiem kreacji pieniądza w I półroczu br. były **należności**. Wyniosły one w końcu czerwca br. 538688,9 mln zł i były wyższe o 61226,5 mln zł (o 12,8%) w porównaniu ze stanem w końcu ub. roku, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 39074,4 mln zł (o 15,0%), od przedsiębiorstw – o 23854,7 mln zł (o 13,4%), od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 192,9 mln zł (o 11,8%). Należności od niemonetarnych instytucji finansowych obniżyły się natomiast o 152,3 mln zł (o 0,8%), a od instytucji samorządowych – o 1743,1 mln zł (o 9,3%). Nie zanotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych.

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku należności były wyższe o 116423,3 mln zł (o 27,6%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 76230,4 mln zł (o 34,2%), od przedsiębiorstw – o 39726,8 mln zł (o 24,6%), od niemonetarnych instytucji finansowych – o 2401,2 mln zł (o 14,2%), od instytucji samorządowych – o 398,5 mln (o 2,4%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 761,8 mln zł (o 71,4%).

Czynnikiem wpływającym dodatkowo na podaż pieniądza w I półroczu br. było również **zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego**. Wyniosło ono w końcu czerwca br. 75355,1 mln zł i było wyższe w porównaniu ze stanem w końcu ub. roku o 13416,0 mln zł (o 21,7%), a w stosunku do czerwca ub. roku o 13701,2 mln zł (o 22,2%).

Aktywa zagraniczne netto w I półroczu br. były kolejnym czynnikiem wpływającym na podaż pieniądza. Wyniosły one w końcu czerwca br. 94260,1 mln zł i obniżyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 28386,8 mln zł (o 23,1%), a w stosunku do czerwca 2007 r. – o 52180,6 mln zł (o 35,6%).

Saldo pozostałych pozycji netto wyniosło w końcu czerwca br. minus 102601,6 mln zł i jego ujemna wartość uległa pogorszeniu w porównaniu z końcem ub. roku o 2207,0 mln zł, a w stosunku do analogicznego okresu ub. roku poprawiła się o 6376,6 mln zł.

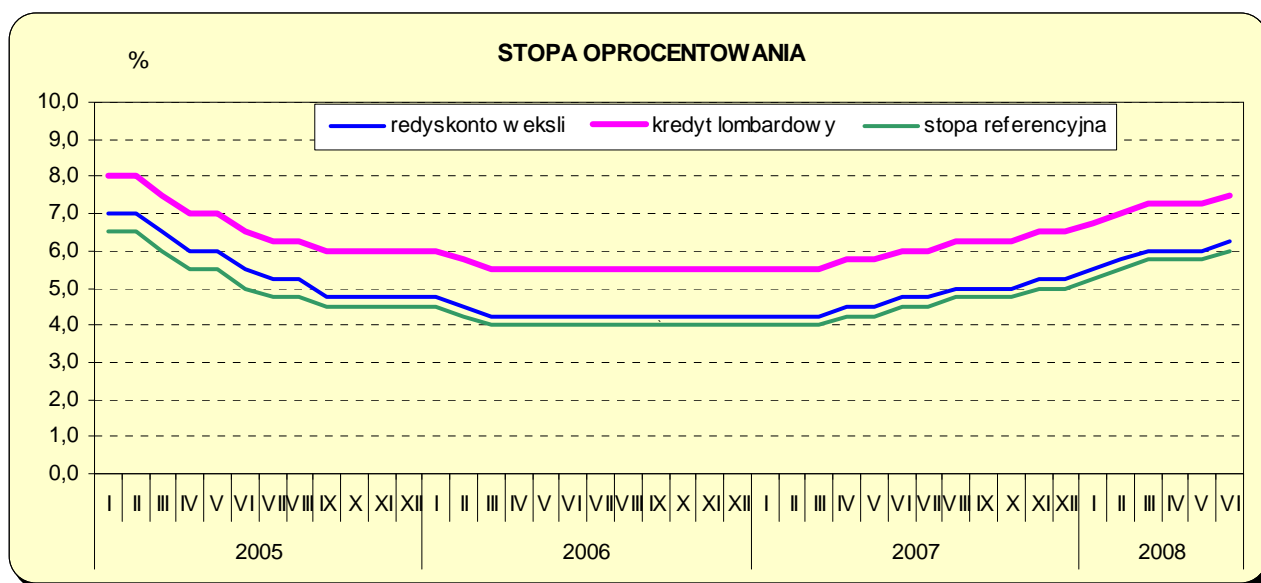
Na wzrost zasobów pieniądza w I półroczu br. wpłynęło głównie zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań**. Wyniosły one 513317,9 mln zł i były o 41091,7 mln zł (o 8,7%) wyższe niż w końcu ub. roku, w tym depozyty i inne zobowiązania gospodarstw domowych wzrosły o 29506,3 mln zł (11,2%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 6183,1 mln zł (o 26,1%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 1568,7 mln zł (o 13,1%), instytucji samorządowych – o 8282,3 mln zł (o 46,1%) oraz funduszy ubezpieczeń społecznych – o 1159,3 mln zł (o 9,8%). Zmniejszyły się natomiast depozyty i inne zobowiązania od przedsiębiorstw – o 5608,1 mln zł (o 3,9%).

W stosunku do czerwca ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 79953,0 mln zł (o 18,4%), w tym depozyty i inne zobowiązania gospodarstw domowych – o 53917,7 mln zł (o 22,6%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 4244,0 mln zł (o 16,5%), przedsiębiorstw – o 8744,4 mln zł (o 6,8%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1629,0 mln zł (o 13,7%), instytucji samorządowych – o 3325,6 mln zł (o 14,5%) oraz depozyty funduszy ubezpieczeń społecznych – o 8092,2 mln zł (o 164,9%).

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu I półrocza br. wyniosły 81915,9 mln zł i wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 4727,3 mln zł (o 6,1%) i były o 8473,8 mln zł (o 11,5%) wyższe niż przed rokiem.

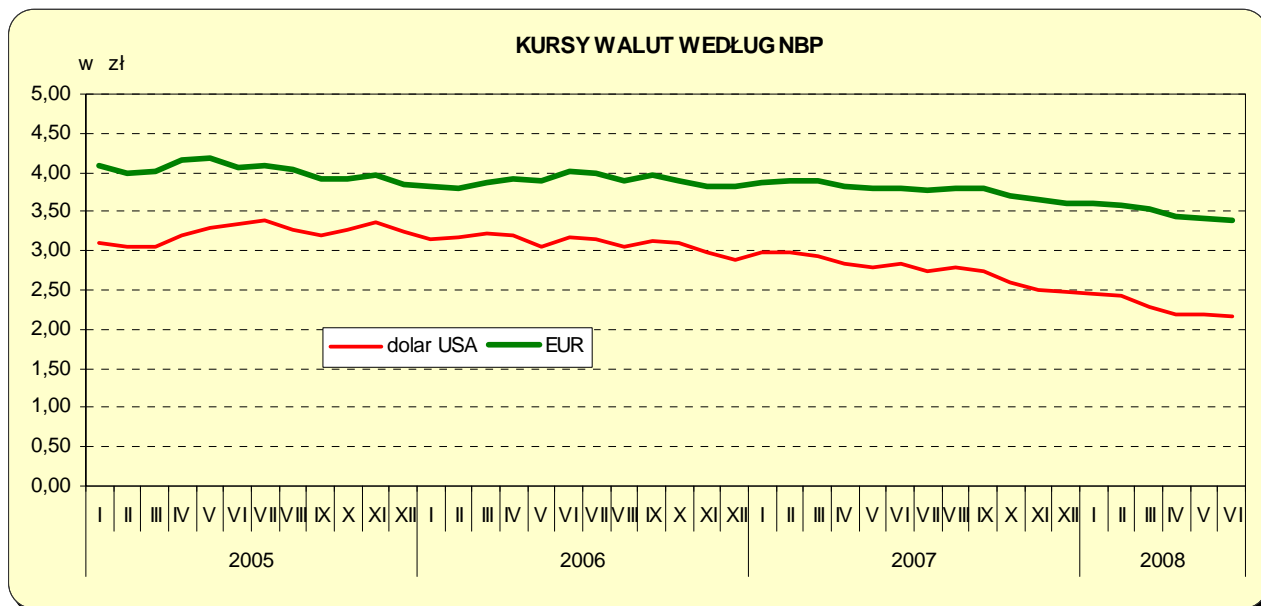
Pozostałe składniki M_3 zmniejszyły się w skali roku oraz w porównaniu z końcem ub. roku odpowiednio o 4106,3 mln zł (o 28,2%) i o 1770,2 mln zł (o 14,5%).

Z dniem 26 czerwca br. zostały podwyższone podstawowe **stopy procentowe** stosowane przez Narodowy Bank Polski: stopa redyskontowa weksli z 6,00% do 6,25%, stopa kredytu lombardowego z 7,25% do 7,50% oraz stopa referencyjna z 5,75% do 6,00% w skali rocznej.

Średni miesięczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w I półroczu br. 349,25 zł/100 EUR i obniżył się o 9,2% w stosunku do I półrocza 2007 r. W czerwcu br. średni miesięczny kurs wyniósł 337,60 zł/100 EUR i obniżył się o 6,3% w stosunku do grudnia ub. roku, a w porównaniu z czerwcem ub. roku – o 11,3%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w I półroczu br. 228,51 zł/100 USD i zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 21,1%. W czerwcu kurs ten wyniósł 216,94 zł/100 USD i był o 12,4% niższy niż grudniu ub. roku, a w porównaniu z czerwcem 2007 r. – o 23,6%.

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W I półroczu 2008 r. na Rynku Głównym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowały 23 spółki (w tym 5 w I kwartale i 18 w II kwartale), a 8 wycofało się (2 w I kwartale i 6 w II kwartale). W związku z tym w ciągu II kwartału br. liczba notowanych spółek wzrosła do 366. Jednak, ze względu na wciąż utrzymującą się tendencję spadkową kursów akcji **kapitalizacja** na ostatniej czerwcowej sesji spadła do 750,8 mld zł (o 161,4 mld zł, tj. o 17,7% w relacji do ostatniej sesji marcowej).

Wartość obrotów akcjami w systemie WARSET kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007					2008			
	kwartały (stan w końcu okresu)								
	I–II	I	II	III	IV	I	II ^{a)}	I–II ^{a)}	
	w mln zł								I–II 2007=100
Notowania ciągłe ^{b) c)}	240016,6	117355,5	122661,1	107481,4	107455,1	100894,4	68905,8	169800,2	70,7
Notowania jednolite- dwukrotne ^{d)}	36,0	26,1	9,9	13,4	7,0	5,5	5,4	10,9	30,3
Transakcje pakietowe ^{e)}	7827,3	3367,9	4459,4	5766,9	3624,7	2533,7	3252,2	5785,9	73,9

^{a)} Dane wstępne.

^{b)} Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji po różnych cenach.

^{c)} Uwzględniono obrót akcjami NFI.

^{d)} Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji dwukrotnie.

^{e)} Transakcje giełdowe zawierane są poza sesją, przy czym minimalną wielkość transakcji (pakiet) określa regulamin giełdy.

W I półroczu 2008 r. łączna wartość obrotów akcjami wyniosła 175,6 mld zł (29,2% mniej niż przed rokiem). W największym segmencie tego rynku, tj. w systemie notowań ciągłych, obroty obniżyły się w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. o ok. 70,2 mld zł (o 29,3%), zaś transakcje pakietowe o ok. 2,0 mld zł (o 26,1%).

W II kwartale 2008 r. łączna wartość obrotów akcjami wyniosła 72,2 mld zł (o 43,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku oraz o 30,2% mniej niż w poprzednim kwartale). W systemie notowań ciągłych zanotowano spadek w skali roku o 43,8%, a w transakcjach pakietowych – o 27,1%.

Utrzymująca się od połowy ub. roku bessa negatywnie wpłynęła na poziom indeksów giełdowych: WIG obniżył się o 37,7% w skali roku, przy czym najgłębszy spadek odnotowano w sektorze spożywczym (o 51,0%), informatycznym (o 43,1%) i budowlanym (o 42,2%), WIG-PALIWA (o 38,3%) oraz WIG-BANKI (o 31,6%). Silne spadki wystąpiły w sektorze małych i średnich spółek, o czym świadczą indeksy: sWIG80 i mWIG40 (odpowiednio o 46,9% i 53,4%).

Wartość indeksów giełdowych w analizowanym okresie kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007				2008		
	kwartały (stan w końcu okresu)						
	I	II	III	IV	I	II	II 2007=100
WIG.....	57524,6	66077,7	60368,9	55648,5	48011,3	41146,26	62,3
WIG-20	3520,2	3759,3	3633,6	3456,1	2981,1	2591,1	68,9
WIG-BANKI ^{a)}	7899,7	8783,9	8426,3	7949,9	6630,6	6009,9	68,4
WIG- BUDOW ^{a)}	10761,7	11686,0	10076,4	8673,6	8654,3	6754,7	57,8
WIG-INFO ^{a)}	2111,2	2291,2	1971,8	1764,7	1647,1	1302,8	56,9
WIG-MEDIA ^{a)}	4726,9	4349,6	4481,6	4911,0	4138,1	3435,9	79,0
WIG-PALIWA ^{a)}	3199,4	3761,0	3734,2	3548,4	2858,6	2320,1	61,7
WIG-SPOŻYW ^{a)}	4073,3	4703,0	3791,6	3318,0	2897,6	2306,4	49,0
WIG-TELEKOM ^{a)}	1295,8	1404,9	1206,4	1270,2	1234,9	1206,3	85,9
WIG-PL	57631,5	66175,5	60000,0	55011,9	47529,9	40550,5	61,3
mWIG40 ^{a) b)}	4728,6	5684,5	4568,1	4028,4	3363,1	2649,9	46,6
TECHWIG	1304,3	1320,7	1129,7	1052,1	960,9	-	x
sWIG80 ^{b)}	17048,3	21381,7	17993,1	15917,9	14067,1	11346,3	53,1

^{a)} W I kwartale 2007 r. nastąpiła denominacja indeksów.

^{b)} W marcu 2007 r. indeks MIDWIG zastąpiony został indeksem mWIG40, a indeks WIRR indeksem sWIG80.

Spadek koniunktury na rynku akcji wpłynął negatywnie nie tylko na poziom indeksów giełdowych, ale spowodował głębokie załamanie obrotów w segmencie instrumentów pochodnych. Wartość obrotu **prawami do akcji**¹² w systemie notowań ciągłych w I półroczu br. wyniosła 612,2 mln zł i była o 84,9% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Transakcje pakietowe tym instrumentem, osiągnęły wartość 144,4 mln zł (spadek w skali roku o 18,0%). Obroty **prawami poboru**¹³ w systemie notowań ciągłych obniżyły się o 77,8%, a obroty **certyfikatami inwestycyjnymi**¹⁴ w systemie notowań ciągłych – o 6,4%. Transakcje pakietowe tym instrumentem

¹² Prawo do akcji (PDA) jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji, które nie są jeszcze notowane na giełdzie. Po wprowadzeniu akcji na giełdę PDA jest zamieniany na akcje.

¹³ Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa, przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji z nowych emisji. Akcjonariusze mogą zrezygnować z wykonania praw poboru i sprzedać je na giełdzie.

¹⁴ Certyfikaty inwestycyjne są papierami wartościowymi na okaziciela, emitowanymi przez fundusze zamknięte i mieszane. Certyfikaty danego funduszu reprezentują jednakowe prawa majątkowe i są niepodzielne.

pojawiały się dopiero w IV kwartale 2007 r., a ich wartość wyniosła wtedy 11,4 mln zł. W bieżącym roku wartość obrotów certyfikatami inwestycyjnymi gwałtownie spadła do 0,7 mln zł na koniec półrocza. Wartość obrotów **jednostkami indeksowanymi**¹⁵ wzrosła o 78,0% i wyniosła 8,9 mln zł. Zanotowano wysoki wzrost obrotów **produktami strukturyzowanymi**¹⁶ w systemie notowań ciągłych, które osiągnęły 68,2 mln zł. Obroty **opcjami indeksowymi**¹⁷ wyniosły 215,6 mln zł, a wartość ich obniżyła się w skali roku o 1,3%. Największą wartość w systemie WARSET miały **kontrakty terminowe**¹⁸. W pierwszym półroczu br. wartość kontraktów była o 34,5% wyższa niż przed rokiem.

Wartość obrotów na rynku instrumentów pochodnych oraz kontraktów terminowych na giełdzie papierów wartościowych w systemie WARSET kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007					2008			
	kwartały								
	I-II	I	II	III	IV	I	II ^{a)}	I-II ^{a)}	I-II 2007=100
	w mln zł								
Prawa do akcji									
Notowania ciągłe	4043,7	1342,4	2701,3	2243,5	620,7	291,7	320,5	612,2	15,1
Transakcje pakietowe	176,0	22,2	153,8	77,9	90,6	2,4	142,0	144,4	82,0
Prawa poboru									
Notowania ciągłe	651,0	436,3	214,7	259,2	251,7	109,9	34,6	144,5	22,2
Transakcje pakietowe	45,0	38,5	6,5	37,7	85,0	0,0	0,0	0,0	x
Certyfikaty inwestycyjne									
Notowania ciągłe	202,3	92,9	109,4	94,9	245,5	125,0	64,4	189,4	93,6
Transakcje pakietowe	-	-	-	-	11,4	0,5	0,2	0,7	x
Jednostki indeksowe									
Notowania ciągłe	5,0	3,5	1,5	5,2	5,7	7,8	1,1	8,9	178,0
Prawa pierwszeństwa									
Notowania ciągłe	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Opcje indeksowe									
Notowania ciągłe	218,4	121,2	97,2	122,5	122,2	150,9	64,7	215,6	98,7
Produkty strukturyzowane									
Notowania jednolite- dwukrotne	10,1	4,5	5,6	2,3	0,9	1,3	2,2	3,5	34,7
Notowania ciągłe	0,4	0,3	0,1	0,2	11,3	49,9	18,3	68,2	ok. 170 razy
Kontrakty terminowe									
Notowania ciągłe	262300,4	132414,3	129886,1	202353,7	198221,5	205570,0	147166,9	352736,9	134,5

¹⁵ Jednostka indeksowa jest papierem wartościowym, który reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks. Instrument ten jest równoważny z nabyciem inwestora portfela indeksu, bez konieczności zakupu poszczególnych akcji, wchodzących w skład tego indeksu.

¹⁶ Produkty strukturyzowane to instrumenty finansowe, których cena uzależniona jest od wartości określonego wskaźnika rynkowego (kursu akcji lub koszyków akcji, wartości indeksów giełdowych, kursów walut). Emitent produktu strukturyzowanego zobowiązuje się w stosunku do nabywcy (inwestora), że w terminie wykupu instrumentu wypłaci mu kwotę rozliczenia wkałkulowaną według określonego wzoru.

¹⁷ Opcja jest to papier wartościowy dający jego nabywcy prawo do kupna lub sprzedaży w przyszłości, po określonej z góry cenie, zwanej ceną wykonania, określonej ilości instrumentu bazowego dla tej opcji. Instrumentem bazowym może być indeks lub akcje poszczególnych spółek.

¹⁸ Kontrakt terminowy jest to umowa pomiędzy stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w ściśle określonym przyszłym terminie (w dniu wygaśnięcia) i po ściśle określonej w momencie zawarcia transakcji cenie, określonej ilości wystandaryzowanego instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.

Giełdowy rynek obligacji, na którym dominują transakcje obligacjami Skarbu Państwa (ok. 99% obrotów) jest bardzo mały w porównaniu z rynkiem akcji. W I półroczu br. łączny obrót obligacjami we wszystkich systemach notowań wyniósł 1960,6 mln zł i był o 4,1 % niższy niż rok wcześniej. W skali roku wartość transakcji pakietowych wzrosła ponad 6-krotnie, co może również być sygnałem poprawy nastrojów wśród inwestorów instytucjonalnych.

Wartość obrotu obligacjami Skarbu Państwa i obligacjami korporacyjnymi kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007					2008			
	kwartały								I-II 2007=100
	I-II	I	II	III	IV	I	II ^{a)}	I-II ^{a)}	
	w mln zł								
Obroty ogółem	2044,9	1002,8	1042,1	736,9	712,5	1084,2	876,4	1960,6	95,9
Obligacje Skarbu Państwa									
Notowania ciągłe	1958,8	949,0	1009,8	715,1	560,3	892,7	714,7	1607,4	82,1
Transakcje pakietowe	58,2	47,4	10,8	20,8	151,8	191,5	161,7	353,2	606,9
Obligacje korporacyjne									
Notowania ciągłe	27,9	6,4	21,5	1,0	0,4	0,3	0,0	0,3	1,1

^{a)} Dane wstępne.

Najnowszym, uruchomionym w sierpniu 2007 r. parkietem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie jest rynek **NewConnect**, na którym są przeprowadzane transakcje akcjami spółek oraz instrumentami pochodnymi niespełniającymi standardów Rynku Głównego. NewConnect jest jednym z 10 rynków alternatywnych w Europie prowadzonych przez Giełdy będące członkiem Federacji Europejskich Giełd Papierów Wartościowych. Wśród identyfikowanych branż na NewConnect największą grupę stanowią spółki świadczące szeroko rozumiane usługi.

W końcu I półrocza wartość indeksu **NCIndex** wyniosła 63,9 pkt, wobec 83,2 pkt w I kwartale br.

Obroty na parkiecie NEWConnect na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008			
	I	II	I–II	I 2008=1000
	w mln zł			
Akcje				
Notowania ciągłe.....	285,9	244,3	530,1	85,4
Prawa do akcji				
Notowania ciągłe.....	55,6	20,8	76,4	37,4
Prawa poboru				
Notowania ciągłe.....	-	1,4	1,4	x
NCIndex	83,2	63,9	147,1	76,8
Rynek kasowy	341,5	266,4	607,9	78,0

Przyjazdy i wyjazdy z Polski

Według danych Straży Granicznej, w I półroczu br. odprawy osobowego ruchu granicznego rejestrowano na 59 przejściach, zlokalizowanych na granicy wschodniej z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach i w portach morskich¹⁹. W okresie pierwszych sześciu miesięcy br. dokonano 18,1 mln odpraw osób²⁰ wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski. Odprawiono 6,3 mln cudzoziemców (3,4 mln w I kwartale br.), co stanowiło 34,9% odpraw ogółem.

W I półroczu br. ruch na granicy wschodniej (z wyłączeniem granicy z Litwą) stanowił 62,2% notowanych przyjazdów i wyjazdów (pozostałe rejestrowane odprawy odbywały się na lotniskach i w portach morskich). Na wschodniej granicy Polski, stanowiącej równocześnie granicę UE, dokonano 11,3 mln odpraw. Największy przepływ osób zanotowano na granicy z Ukrainą – 7,9 mln, przy czym odprawy Polaków stanowiły 74,0% (przed rokiem 48,5%). Liczba osób przekraczających granicę z Białorusią wyniosła 2,4 mln. Dominowały tu odprawy cudzoziemców, które stanowiły 80,9% wszystkich odpraw (wobec 86,7% w I półroczu ub. roku). Granicę z Rosją przekroczyło prawie 1,0 mln osób, w tym 60,2% stanowili obywatele polscy (wobec 52,1% w analogicznym okresie ub. roku).

W I półroczu br. liczba osób odprawionych na lotniskach w ramach tzw. „lotów wewnętrznych”²¹ wyniosła 6,8 mln. Na granicy morskiej odprawiono niespełna 0,1 mln osób i zgodnie z kodeksem granicznym Schengen ruch nie obejmował tzw. „regularnych połączeń promowych”²².

¹⁹ Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej Polska została włączona do obszaru Schengen 21 grudnia 2007 roku. Jednocześnie z Polską do strefy Schengen włączono osiem innych państw: Estonię, Łotwę, Litwę, Czechy, Słowację, Węgry, Maltę i Słowenię. Pełne zastosowanie zasad i przepisów wynikających ze wspólnotowego kodeksu regulującego przepływ osób przez granice oznacza w praktyce zniesienie kontroli granicznej pomiędzy krajami należącymi do tego obszaru. Ponadto, część wschodniej granicy Polski stała się jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, na której pełna kontrola i rejestracja ruchu obejmuje tylko obywateli państw trzecich, tj. osoby niebędące obywatelami Unii. Bezpośrednim skutkiem włączenia Polski do strefy Schengen jest również bardzo istotne ograniczenie zakresu informacji statystycznych dotyczących ruchu granicznego, które były wcześniej wykorzystywane przez licznych odbiorców. Ponadto nowe zasady dokonywania odpraw na zewnętrznych granicach Polski oraz rejestrowania ich w Systemie Informacyjnym Schengen spowodowały utratę porównywalności danych za rok 2008 z informacjami za lata ubiegłe. Z tego względu prezentowane dane nie obejmują analizy dynamiki opisywanego zjawiska.

²⁰ W badaniu Straży Granicznej rejestrowane są przekroczenia granicy, w związku z tym ta sama osoba kilkakrotnie przekraczająca granicę jest traktowana jako kilka osób.

²¹ Od 30 marca br. obowiązują zapisy kodeksu granicznego Schengen dot. zniesienia kontroli granicznej ruchu lotniczego wewnątrz Schengen. „Lot wewnętrzny” oznacza każdy lot wyłącznie z terytorium Państwa Członkowskiego lub na jego terytorium, bez lądowania na terytorium państwa trzeciego; ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 562/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

²² „Regularne połączenie promowe” oznacza każde połączenie promowe pomiędzy tymi samymi dwoma lub więcej portami znajdującymi się na terytorium Państw Członkowskich, bez wchodzenia do portów poza terytorium Państw Członkowskich i obejmujące transport pasażerów i pojazdów zgodnie z opublikowanym rozkładem rejsów; ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 562/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

W I półroczu br. dokonano odpraw ok. 3,1 mln cudzoziemców wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen. W porównaniu z poprzednim rokiem znacznie zmalała liczba przyjazdów obywateli państw, z którymi Polska graniczy na wschodzie (bez Litwy) i wyniosła 2,2 mln, wobec 4,9 mln w I półroczu ub. roku. W analizowanym okresie Straż Graniczna odnotowała 1,1 mln przyjazdów obywateli Ukrainy, 1,0 mln obywateli Białorusi i 0,2 mln obywateli Rosji (spadek odpowiednio o 58,7%, 51,0% i 50,5% w porównaniu z poprzednim rokiem). Drogą lotniczą przybyło do Polski 0,9 mln cudzoziemców (1,3 mln w analogicznym okresie ub. roku).

W I półroczu br. poza granicę strefy Schengen wyjechało prawie 6,0 mln Polaków. Na lotniskach odprawiono 2,5 mln obywateli naszego kraju (wobec 2,3 mln w analogicznym okresie ub. roku). Odprawy obywateli polskich wyjeżdżających z kraju poza granice strefy Schengen odbywały się głównie na granicy z Ukrainą – 2,9 mln przekroczeń (w I półroczu 2007 r. zarejestrowano 2,4 mln takich odpraw).

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Czerwiec 2008		Styczeń-czerwiec 2008
	zmiany w % w stosunku do		
	czerwca 2007	maja 2008	okresu styczeń-czerwiec 2007
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+4,8	0,0	+5,6
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-23,2	-4,6	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw..	+12,0	+4,8	+11,7
w tym w przemyśle	+11,2	+6,8	+10,9
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+7,2	+5,0	+8,5
górnictwo	+9,7	+10,8	+3,6
przetwórstwo przemysłowe.....	+7,7	+5,2	+8,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	-1,2	-0,1	+6,9
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)	+20,9	+15,3	+18,2
Mieszkania oddane do użytkowania	+14,1	-7,0	+28,1

Wyszczególnienie	Kwiecień	Maj	Czerwiec
	zmiany w % w porównaniu		
	z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	-0,1	+0,8	+0,5
Ceny produkcji budowlano-montażowej.....	+0,4	+0,3	+0,2
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	+0,4	+0,8	+0,2
żywność i napoje bezalkoholowe.....	+0,7	+1,2	-0,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	+0,2	+0,4	+0,7
odzież i obuwie	-0,1	-0,1	-0,3
mieszkanie.....	+0,2	+1,3	+0,3
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+0,2	+1,6	+0,3
w tym nośniki energii	0,0	+2,4	+0,3
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	+0,2	+0,2	+0,3
zdrowie.....	+0,3	+0,4	+0,3
transport	+0,2	+0,9	+2,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	-0,1	+2,6	+3,3
łącznie.....	0,0	0,0	+0,4
rekreacja i kultura	0,0	+0,2	+1,0
edukacja	+0,1	0,0	+0,1
restauracje i hotele	+0,6	+0,6	+0,7
inne towary i usługi.....	+0,6	+0,2	-0,9

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1	1895,1	1856,1	1821,9	1777,8	1720,9	1719,4	1746,6
	b	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3						
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)	a	15,1	14,8	14,3	13,6	12,9	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,2	11,4
	b	11,7	11,5	11,1	10,5	10,0	9,6						
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5048	5070	5089	5105	5116	5144	5160	5182	5192	5220	5233	5241
	b	5348	5371	5384	5389	5390	5391						
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	97,9	114,7	91,4	103,0	100,2	98,1	100,9	105,7	109,7	95,2	91,5
	b	104,3	101,7	100,7	104,2	91,6	105,0						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	115,4	113,0	111,3	112,6	108,1	105,6	110,4	108,9	105,4	110,8	108,5	106,4
	b	110,7	115,0	101,0	115,1	102,4	107,2						
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	37,9	110,5	119,0	110,6	113,2	111,2	101,4	108,5	104,1	115,4	83,7	147,5
	b	35,7	125,0	114,7	117,0	107,3	115,3						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	160,5	156,7	139,1	136,9	116,3	103,7	118,5	114,4	100,2	104,3	111,0	113,0
	b	106,6	120,7	116,3	123,0	116,6	120,9						
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	10186	18903	26979	35738	44146	52828	64355	75914	86952	102935	116483	133698
	b	14491	25436	34914	47121	57777	67684						
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	b	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	b	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6						
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,4	100,7	101,1	101,6	102,2	102,2	101,9	101,6	102,3	103,0	103,7	104,0
	b	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9						
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,6	100,3	100,5	100,5	100,4	100,5	100,3	100,3	100,0	99,7	99,9	99,3
	b	101,2	100,6	100,2	99,9	100,8	100,5						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,5	103,3	102,2	102,1	101,7	101,4	101,8	101,8	102,0	102,5	102,3
	b	102,9	103,2	102,9	102,3	102,7	102,7						
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej													
poprzedni miesiąc=100	a	100,5	100,8	101,0	101,1	101,1	100,9	100,6	100,6	100,5	100,5	100,2	100,2
	b	100,3	100,5	100,4	100,4	100,3	100,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,8	105,6	106,5	107,3	108,1	108,7	108,9	109,0	108,8	108,6	108,6	108,4
	b	108,1	107,7	107,1	106,3	105,5	104,7						

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto														
w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł)		a	2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92	2869,69	2893,71	2885,97	2858,83	2951,67	3092,01	3246,00
		b	2969,65	3032,70	3144,41	3137,74	3069,43	3215,32						
poprzedni miesiąc=100		a	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
		b	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
		b	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto														
w sektorze przedsiębiorstw														
przeciętna miesięczna 2000=100		a	111,6	112,4	118,7	115,4	114,5	118,2	119,4	119,5	117,5	120,6	125,7	131,7
		b	119,8	121,8	125,8	125,2	121,4	126,9						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)		a	.	.	6,1	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	6,1
		b	.	.	5,8	.	.	.						
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)		a	.	.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,0
		b	.	.	4,6	.	.	.						
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)		a	3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4297,2	-3646,6	541,3	304,1	178,9	-4403,9	-6024,8	-15956,4
		b	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3456,3						
Średnie kursy walut w zł – NBP:														
100 dolarów USA		a	298,37	298,05	293,59	282,79	279,97	283,99	275,00	279,81	272,86	260,42	249,15	247,54
		b	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94						
100 euro		a	387,87	389,58	388,69	381,92	378,24	380,79	376,85	381,00	378,99	370,52	365,56	360,42
		b	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60						
Handel zagraniczny w mln zł														
eksport		a	29591,6	29800,9	34261,5	30665,1	32077,8	32169,4	31487,5	31682,3	33712,0	37949,7	35139,0	28018,8
		b	32873,7	34892,9	33581,6	36659,0	30893,8	.						
import		a	34425,0	33553,3	40308,0	36233,8	37771,0	38482,2	38662,5	35653,3	39623,0	43880,5	41968,5	36267,3
		b	38144,3	40109,3	40772,2	42660,2	36861,9	.						
saldo		a	-4833,4	-3752,4	-6046,5	-5568,7	-5693,2	-6312,8	-7175,0	-3971,0	-5911,0	-5930,8	-6829,5	-8248,5
		b	-5270,6	-5216,4	-7190,6	-6001,2	-5968,1	.						

¹⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne. ²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^{a)}		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^{b)}	
			eksport	import	saldo							
	2006	2007	I 2008				II 2007	II 2008	III 2007	III 2008	II 2007	II 2008
	zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld euro		w %		zmiana w % w ujęciu rocznym			
UE-27	3,1	2,9	7,4	6,7	2,3	3,7 ^{c)}	4,1	3,4 ^{c)}
Strefa Euro-15.....	2,8	2,6	7,6	7,1	1,9	3,6 ^{c)}	4,2	3,2 ^{d)}
Austria	3,3	3,4	8	6	0,3	0,0	4,5	4,1	1,9	3,5 ^{c)}	6,0	5,9 ^{c,d)}
Belgia	2,8	2,7 ^{c)}	5	11	-0,3	1,1	7,8	6,9	1,8	4,4	.	.
Bułgaria	6,3	6,2	28	19	-0,7	-0,7	7,7	6,0	4,4	13,2	10,8	4,8 ^{c)}
Cypr.....	4,0	4,4	-29	18	-0,5	-0,3	4,1	3,6	1,4	4,4	0,5	6,7 ^{c,d)}
Dania	3,9	1,8	7	11	0,1	0,3	4,1	.	1,9	3,3	2,5	2,1
Estonia.....	11,2	7,1	6	0	-0,2	-0,2	4,8	5,3	5,6	11,2	10,0	2,6
Finlandia.....	4,9	4,4	8	8	0,2	0,2	7,1	6,2	1,6	3,6	5,6	4,4
Francja.....	2,0	1,9 ^{c)}	8	11	-5,5	-4,1	8,7	7,8	1,2	3,5	2,3	2,9
Grecja	4,2	4,0	-9	-7	-2,9	-3,1	8,6	.	2,8	4,4	3,5	-4,2 ^{c)}
Hiszpania.....	3,9	3,8	7	11	-9,1	-7,7	8,1	9,0	2,5	4,6	3,6	1,8
Irlandia	5,7	4,9 ^{c)}	-7	-3	1,8	2,1	4,3	4,9	2,9	3,7	23,4	1,0 ^{c)}
Litwa	7,7	8,8	23	25	-0,5	-0,3	4,7	4,5	4,8	11,4	2,0	11,1
Luksemburg.....	6,1	5,2 ^{c)}	7	5	-0,3	-0,3	4,9	4,7	2,4	4,4	2,4	4,9 ^{c)}
Łotwa.....	12,2	10,3	18	4	-0,3	-0,4	6,6	5,3	8,5	16,6	3,9	0,6
Malta	3,4	3,8	11	10	-0,1	-0,1	6,6	5,8	0,5	4,3	.	.
Niderlandy.....	3,0	3,5	14	14	3,2	2,9	3,5	2,6	1,9	1,9 ^{c)}	-2,5 ^{c)}	3,7 ^{c)}
Niemcy	2,9	2,5	9	10	17,1	16,1	8,7	7,4	2,0	3,3	6,7	5,9
Polska	6,2	6,5	17	16	-1,3	-1,2	10,8	8,0	2,4	4,4	15,0	12,4
Portugalia	1,3	1,9	7	11	-1,6	-1,3	8,2	7,5	2,4	3,1	4,8	0,6
Republika Czeska .	6,4	5,8 ^{c)}	20	20	0,4	0,3	5,8	4,6	2,1	7,1	12,8	10,7
Rumunia	7,9	6,0 ^{c)}	17	11	-1,4	-1,4	6,6	.	3,7	8,7	9,9	4,4 ^{c)}
Słowacja	8,5	10,4	20	20	0,1	0,1	11,5	9,9	2,1	3,6	15,3	11,5 ^{c)}
Słowenia.....	5,7	6,1	17	20	-0,1	-0,1	5,4	4,4	2,6	6,6	9,0 ^{c)}	7,5 ^{c)}
Szwecja	4,1	2,6	9	11	1,2	1,2	6,6	5,6	1,6	3,2	6,2	1,8
Węgry	3,9	1,3	17	13	-0,1	-0,2	7,2	7,6	9,0	6,7	11,0	9,8
Wielka Brytania....	2,9	3,0	-2	0	-12,1	-11,6	5,5	5,1 ^{d)}	3,1	2,5	-0,9	1,7
Włochy	1,8	1,5	11	11	-4,1	-3,7	6,1	.	2,1	3,6	-0,2	-0,8

^{a)} Dane wyrównane sezonowo.

^{b)} Dane wyrównane dniami roboczymi.

^{c)} Prognoza.

^{d)} Dane za styczeń 2008 r.

Źródło: Eurostat – stan na 18. 04. 2008 r.